

BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti



IBBY
INŠTITÚT BRATISLAVA



vznikol ako medzinárodné centrum pre rozvoj a šírenie kultivovaného, hlbavého čítania v krajinách IBBY (Medzinárodnej únie pre detskú knihu) a vo svete prostredníctvom vzdelávania a s využitím umeleckých foriem.

Doposiaľ sa IBBY orientovala najmä na aktivity spojené s propagáciou čítania. IBBY INŠTITÚT BRATISLAVA sprostredkúva význam hlbavého čítania a jeho pozitívny vplyv na deti a dospelých širšej medzinárodnej komunite.

Čítanie a čitateľstvo je už po stáročia dokázateľne prospešným javom. V ľudskej komunite funguje ako dôležitý pilier a za určitých podmienok udržiava spoločenstvo v dobrom a zdravom vnútornom stave – pokiaľ sprostredkováva hodnoty, ktoré sa v súvislosti s čitateľstvom osvedčili za celú kultúrnu existenciu ľudstva.

Nehovorím teda o čitateľstve v pragmatickom zmysle, ako ho nastavili potreby informatizovanej spoločnosti, ale v zmysle existenciálnom. Čítanie totiž nie je len činnosť či kompetencia človeka. Je to náš spoločný duchovný poklad. Nesúvisí len so zbieraním informácií. Umožňuje nám mnohostranne pristupovať k životu, reflektovať ho, hľbať nad ním spôsobom, ktorý je jedinečný pre jednotlivcov a zároveň aj vďaka jeho presahu spoločný. Kultivované čítanie nám pomáha uchovávať a rozvíjať kultúrny jazyk. A ten nás spája.

Používanie kultúrneho jazyka vyžaduje schopnosť zamýšľať sa, hlbšie uvažovať, rozjímať, prežívať. Tiež cítiť a vedieť sa vnútorne stotožniť s pozitívnymi hodnotami. Rozvíjať tie obsahy, ktoré sa čítaním v ľudstve uchovávajú, a pomáhajú nám prežiť: napríklad potrebu ľudského presahu, vedomia existenciálneho zmyslu života, potrebu ľudskej spolupatričnosti, hodnôt, integrity jedinca i kolektívu, vedomia hodnoty vzťahov. Odkazujeme teda na čitateľstvo, ktoré má v našej civilizácii stáročnú tradíciu, na ktorú nadväzovala aj zakladateľka IBBY Jela Lepmanová. Sú to spoločné hodnoty členských krajín IBBY.

IBBY INŠTITÚT BRATISLAVA je úzko prepojený s IBBY. Spolupracuje aj s inými organizáciami, ako napríklad OZ Fanfáry. INŠTITÚT je v napĺňaní obsahu svojej činnosti koordinovaný odbornou Radou. Vytvára odbornú platformu pre spoluprácu všetkých členských krajín IBBY. Inicjuje aktivity na medzinárodnej úrovni na verejných a odborných fórach. Rozvíja vzdelávaciu a umeleckú činnosť, ktorá súvisí s napĺňaním jeho cieľov. Status IBBY INŠTITÚTU BRATISLAVA bol schválený Výkoným výborom IBBY v Aucklande v roku 2016. Od roku 2018 IBBY INŠTITÚT BRATISLAVA vykonáva svoju činnosť v rámci Centra detskej literatúry, čítania a Slovenskej sekcie IBBY, ktoré pracuje pod BIBIANOU, medzinárodným domom umenia pre deti.

Tohtoročný program IBBY INŠTITÚTU BRATISLAVA je odpoveďou na zlomovú situáciu, ktorú celé ľudstvo prežíva v súvislosti s globálnou pandémiou. Ocitli sme sa v izolácii, ktorú vyvolali pandemické opatrenia v našich krajinách. Zrazu sa zmenili podmienky, v ktorých sme fungovali, fyzický svet sa nám vzdialil v každodennej digitálnej realite. Dopad vieme zatiaľ len ťažko zhodnotiť. No s určitosťou vieme predpokladať, že obmedzenia ťažko zasiahli populáciu. Je dôležité urobiť čo môžeme, aby sme zmiernili ich dôsledky.

Nie je to po prvýkrát v histórii, keď KNIHA môže byť v tom významnou pomocou. Podme teda spoločne uvažovať, ako v nás opäť posilní puto s fyzicky prežívanou realitou. Pozrime sa spoločne na to, v čom ožije alebo oživa sila tlačenej (fyzickej) knihy, keď ju čítame deťom. Ako môže ožiť aj pre dospelujúcich, ktorí sú ovplyvnení svetom technológií.

K hlbšiemu precíteniu fyzickej reality nás môže doviest' umelecký zážitok. Naše konferencie sú tohto roku v istom zmysle umeleckým festivalom. A tento formát sa budeme aj v budúcnosti usilovať zachovať.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili do KNIHY ROZPRÁVAČOV. Je to novinka – posolstvá, príbehy priateľov z krajín IBBY. Povzbudia nás, lebo otvárajú zdroje, z ktorých naše národy kultúrne čerpajú. Spoznávajme bohatstvo ukryté v kultúrnom jazyku.

Timotea Vráblová

prezidentka Slovenskej sekcie IBBY a zakladateľka IBBY INŠTITÚTU BRATISLAVA



was founded as an international centre for development and promotion of cultivated, reflective reading in IBBY countries and elsewhere in the world.

So far, IBBY has been more focused on supporting activities that promote reading. IBBY INSTITUTE BRATISLAVA will increase globally the understanding of cultivated, reflective reading. We will attempt to intensify its benefit in children population, and also among adults. We will aim to present reading as a significant process, and how to influence this process, and how to cultivate the experience of reading for individuals and communities. Our vision also encompasses research, and advancing and implementing knowledge, by educational or artistic endeavours.

We follow positive traditions and experience of civilisation since ancient times. The act of reading is proven to be beneficial. Reading has had a remarkable progressive influence on communities, and societies whenever and wherever throughout the centuries. It has the potential to become a pillar, which, under certain condition, can support a community to maintain a good inner constitution. We do not refer to readers simply in a pragmatic sense, as may be suggested through a recognition of an information and technologically oriented society, but also in their existential state. It is important for a person to experience meaning, and the values of reading and being a reader, promoting our contribution and help to increase an ability to think, reflect, and consider in a deeper way. We want such feelings and experience to be connected with positive values that develop those contents which have been preserved in mankind through reading and helped us to exist and survive: for example, the need for a sense of life, continuance, need of fellowship, values, integrity on an individual and collective level, and a sense of relational values. We also refer to the traditional ideal of a reader, cultivated in our civilisation throughout centuries, what was also the ground on which Jela Lepman established IBBY. These values are common to all IBBY member countries.

In IBBY INSTITUTE BRATISLAVA we aim to research and seek solutions for problems related to the human process of reading, experiencing the values of reading and being a reader. The establishing organisations are BIBIANA, the International House of Arts for Children and the Slovak Section of IBBY. The INSTITUTE is closely connected with IBBY. It creates a platform for co-operation between all IBBY member countries. The INSTITUTE is co-ordinated by the Board. It initiates international activities in public and professional fora, and develops educational and artistic activities in terms of its main goals. The status of IBBY INSTITUTE BRATISLAVA was accepted by the IBBY Executive Committee in Auckland 2016. Since 2018 the IBBY INSTITUTE BRATISLAVA is a part of the Centre of Children's Literature, Reading and the Slovak Section of IBBY, which works under the umbrella of BIBIANA, international house of arts for children.

This year the program of IBBY INSTITUTE BRATISLAVA responds the global pandemic situation, its massive negative impact. We became isolated, physical world got distant to us in everyday life. So far we have not been able to see and reflect the consequences. But we can estimate devastating influence limitations have caused to population. It is important to do our best to reduce the negative impact on children and young adults.

The BOOK can help – not the first time in history. Let us think together how it can help to strengthen our connection with physical world. Let us experience the power of physical book

and how it can be beneficial for children and teenagers. The arts can increase a positive impact. That is why our conferences remind a form of an festival of arts.

Big THANK you to all, our IBBY friends, who have participated in our ongoing BOOK of STORYTELLERS. It is a new activity of the INSTITUTE – to present messages, stories of friends from IBBY countries. They encourage us, as they speak about cultural resources of the nations. They could help us to be more connected to the richness of cultural languages.

Timotea Vráblová

President of the Slovak Section of IBBY and the founder of IBBY INSTITUTE BRATISLAVA



Príbeh vzkriesenia I. Autor: Mgr. art. Jozef Kurinec

Predsedyňa/Chairman



Timotea Vráblová
(Slovenská republika/Slovak Republic)

Členovia/Members



Murti Bunanta
(Indonézska republika/Republic of Indonesia)



Valerie Coghlan
(Írska republika/Republic of Ireland)



Paul Dakin
(Spojené kráľovstvo/United Kingdom)



María Jesús Gil Iglesias
(Španielske kráľovstvo/Kingdom of Spain)



Zoltán Mátyus
(Slovenská republika/Slovak Republic)



Akoss Ofori-Mensah
(Ghanská republika/Republic of Ghana)



Junko Yokota
(Spojené štáty americké/United States of America)



Ellis Vance
(Spojené štáty americké/United States of America)



Už v roku 2014 získala BIBIANA, medzinárodný dom umenia, grant UNESCO na vytvorenie virtuálneho centra zameraného na podporu čítania detí. Tento grant odborne zastrešovala Slovenská sekcia IBBY a jeho garantkou bola Timotea Vráblová. Projekt sa volal **STOP READING CRISIS**, jeho cieľom bolo vytvorenie medzinárodného virtuálneho centra podpory čítania a orientácia na rozvoj medzinárodných tréningových programov na zvyšovanie čitateľskej gramotnosti detí. Realizácia projektu sa predpokladala v BIBIANE, medzinárodnom dome umenia pre deti, sídle Slovenskej sekcie IBBY.

Projekt bol odštartovaný v Bruseli v spolupráci s Európskou komisiou pre kultúru a vzdelávanie a Stálym zastúpením SR v EÚ dňa 8. 12. 2014 medzinárodným workshopom STOP READING CRISIS, ktorý bol zameraný na problém narastajúcej krízy čitateľskej gramotnosti v Európe. Na workshope vystúpili odborníci s cieľom priniesť nielen analýzu situácie, ale aj víziu riešenia tohto problému v Európe. Slovensko zastupovala prezidentka Slovenskej sekcie IBBY Timotea Vráblová, ktorá workshop dramaturgicky pripravila. Na workshope vystúpil aj prezident IBBY belgický spisovateľ Wally de Donker, švédska odborníčka v oblasti psychológie čítania Gunilla Ekman, Karel Barták, koordinátor projektu Kreatívna Európa z Európskej komisie pre vzdelávanie a kultúru, Cinzia Laurelli z talianskej Nadácie Carla Collodiho, ktorá je zameraná na propagáciu čítania. Jeho pokračovaním bola výstava BIB. Workshop bol dostupný virtuálne prostredníctvom webstreamingu. V čase konania ho videli účastníci zo 75 krajín (vrátane Afriky).

Ďalším krokom bolo **založenie IBBY INŠTITÚTU BRATISLAVA**. Otvorený bol dňa 29. 8. 2015 open-air festivalom Knižné hody s podtitulom Svet zachráni rozprávky. Vystúpili na ňom významní spisovatelia, ilustrátori, herci. Deti mali možnosť počúvať rozhlasové rozprávky na vybraných stanovištiach mesta, kam ich zaviezol vláčik Prešporáčik. Okrem toho boli na Hviezdoslavovom námestí pripravené rôzne typy dielní, súťaží a aktivít (maratónsky beh podľa rozprávky), prostredníctvom ktorých sa deti, rodičia a celá kultúrna verejnosť mohli zoznámiť s rôznymi tvorivými formami práce s knihou a vnímať čítanie v širšom kontexte, než ho ponúka bežná školská prax.

IBBY INŠTITÚT BRATISLAVA potom pokračoval v činnosti medzinárodnými konferenciami, zameranými na problematiku čítania, na ktorých vystúpilo 19 domácich a zahraničných odborníkov. Konferencie boli určené širokej verejnosti: rodičom, knihovníkom, učiteľom, pracovníkom s deťmi, odborníkom na literatúru pre deti a mládež a na príbuzné disciplíny, ktoré sa čítania a práce s knihou týkajú. Cieľom bolo tiež zoznámiť širšiu verejnosť s pohľadom významných domácich a zahraničných odborníkov.

Konferencia „**Vidíme rozlične alebo Ako čítať detské obrázkové knižky**“ (30. 8. 2015) sa zamerala na to, ako možno čo najviac vnímať obrázkovú knižku a ako z nej pri čítaní s deťmi najviac vyťažiť pre ich vzťah k čítaniu, pre rozvoj ich osobnosti a pre vzájomné vzťahy v rodine či komunite. Cieľom bolo tiež sprostredkovať vnímanie a formu vizuálneho vyjadrenia rozmanitých kultúr.

Konferencia „**Stop kríze čítania!**“ (31. 8. 2015) bola zameraná na čítanie, a to nielen na problematiku propagácie čítania, ale najmä na predstavenie tých problémov, ktoré sa týkajú

procesu čítania a kultivovaného čítania, teda čítania s hlbokým či hlbším porozumením. Cieľom bolo tiež sprostredkovať najnovšie poznatky o tom, v čom vlastne a ako čítanie rozvíja osobnosť dieťaťa, predstaviť proces čítania ako ho nepoznáme, alebo poznáme len okrajovo. Zoznámiť širšiu verejnosť s pohľadom významných domácich a zahraničných odborníkov.

Dňa 10. 12. 2015 sa v Bruseli uskutočnil medzinárodný **tele-seminár Translation Forum Children's Literature: values, models and their translation** (Prekladateľské fórum o detskej literatúre: hodnoty, modely a ich pretlmočenie), ktorý bol zároveň prenášaný do Luxemburska, a tiež medzinárodne vysielaný prostredníctvom webstreamu. Seminár organizoval DG TRANSLATION EU v spolupráci s BIBIANOU, medzinárodným domom umenia pre deti, a IBBY INŠTITÚTOM BRATISLAVA. Slovensko zastupovala prezidentka Slovenskej sekcie IBBY Timotea Vráblová, ktorá seminár dramaturgicky pripravila. Na seminári vystúpila aj riaditeľka Ceny Astrid Lindgren Memorial (ALMA) Helen Sigeland a švédka odborníčka v oblasti psychológie čítania Gunilla Ekmanová. Seminár sa uskutočnil v Bruseli, v budove DG TRANSLATION EU. Seminár bol zároveň otváracím podujatím výstavy BIB. BIB bol prezentovaný ako významný projekt, ktorý sa prostredníctvom podpory kvalitnej ilustračnej tvorby tiež podieľa na budovaní vzťahu dieťaťa s knihou.

V septembri v roku 2016 na Medzinárodnom kongrese IBBY v Aucklande bol IBBY INŠTITÚT BRATISLAVA vo svojej podobe **prijatý na Výkonom výbore IBBY**. Zároveň sa na kongrese začala príprava dvoch medzinárodných konferencií a sprievodných podujatí IBBY INŠTITÚTU BRATISLAVA 2017.

V roku 2016 si Ministerstvo zahraničných vecí SR vybralo **BIB a IBBY INŠTITÚT BRATISLAVA** na prezentáciu Slovenska v rámci **Predsedníctva SR v EÚ**. Timotea Vráblová bola poverená vytvoriť sériu podujatí, ktoré boli prezentované ako sprievodné podujatia Predsedníctva. Boli vytvorené štyri podujatia, ktoré organizovalo Stále zastúpenie SR pri EÚ, Európska rada – Knižnica pre prekladateľov, BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti a IBBY INŠTITÚT BRATISLAVA: dňa 5. 10. 2016 sa uskutočnili dva literárne workshopy s Beatou Panákovou a Timoteou Vráblovou v Európskej škole v Bruseli. Vyústili do výtvarnej súťaže. Výtvarné práce detí a následný plagát z víťazných prác boli prezentované na výstave v Bruseli v Európskej rade v budove LEX v decembri 2016. Dňa 6. 10. 2016 sa uskutočnilo otvorenie výstavy BIB v Bruseli v Európskej rade v budove LEX v priestoroch Knižnice prekladateľov. BIB reprezentovala generálna komisačka BIB Zuzana Jarošová, ktorá bola jedným z hostí otvárajúcich expozíciu. Súčasťou otvorenia bola aj recepcia s prezentáciou tradičných slovenských jedál, ktorú pripravilo oddelenie slovenských prekladateľov pri Európskej rade. Výstava trvala do konca januára 2017. Dňa 6. 10. 2016 sa uskutočnil aj medzinárodný seminár **Transferring Values and the Value of Transferring** (Prenášanie hodnôt a hodnota prenosu), ktorý sa konal v Bruseli v prednáškovkej sále Európskej komisie v budove LEX a zúčastnilo sa ho vyše 60 ľudí. Na seminári vystúpili: Valerie Coghlan, prezidentka medzinárodného časopisu BOOKBIRD (časopis IBBY venovaný knižnej kultúre pre deti a mládež), Helen Sigeland, riaditeľka Ceny Astrid Lindgren Memorial (ALMA), Beata Panáková, autorka, prekladateľka, dramaturgička RTVS a Timotea Vráblová.

V roku 2017 pokračovali konferencie v Bratislave. Začala sa tradícia **Hudobného salóna**, ktorý je pripomienkou významu dlhej tradície spoločného muzicírovania v kultúre ľudstva i v samotnej Bratislave. Je stretnutím hudobných a tanečných profesionálov a laikov – kolegov a priateľov z krajín IBBY. Pripomína význam ľudskej spolupatričnosti a priateľstva pri dosahovaní významných cieľov. Aj preto sa spája s odovzdávaním významného ocenenia, ktoré udeľuje BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti a Slovenská sekcia IBBY. Je to Plaketa Ľudmily Podjavorinskej. Odovzdáva sa za výnimočnú podporu a spoluprácu pri rozvíjaní a šírení hodnôt



slovenskej kultúry pre deti a mládež. V roku 2016 bola udelená Milene Šubrtovej, významnej českej literárnej vedkyni a vysokoškolskej pedagogičke a Ellisovi Vanceovi, stálemu členovi Výkonného výboru IBBY. V programe vystúpili Ellis Vance, Björn Sundmark a Timotea Vráblová.

Paralelne s programom BIB pokračoval program bratislavských konferencií IBBY INŠTITÚTU BRATISLAVA. Konferencia o ilustračnej tvorbe a tvorbe obrázkových kníh „**Nakukni poza obrázok, čo vidíš?**“ (5. september 2017) bola zameraná na symbolický jazyk vo vizuálnom stvárnení a na problémy s jeho dekodovaním. Ako cez obrázok možno rozvíjať symbolické myslenie, hoci aj sledovaním takých tém, ako je identita človeka či identita kolektívu. Hostia konferencie poukazovali na to, s čím súvisí v kultúrnom myslení človeka a akými rôznymi prostriedkami ju ilustrátori podávajú. Zazneli príspevky aj na tému psychosociálneho vývinu detí. Ako sa dá stimulovať kognitívny či emocionálny vývin u dieťaťa? Sú to zázraky. Deti s úžasom objavujú: keď ilustrácia vyjadruje ich myšlienky alebo naopak, stáva sa východiskom k ich vlastným úvahám, dokonca im pomáha sformulovať myšlienky a vyjadriť sa. Ilustrácie môžu pozitívne pôsobiť na verbálny prejav dieťaťa. Pozornosť bola venovaná aj výtvarnému stvárneniu komplikovaných tém, ako s ilustráciami pracovať tak, aby na dieťa pôsobili stimulačne a konštruktívne, nie negatívisticky a deštruktívne.

Konferencia „**Pod' si čítať v knižke aj v živote! (Čítanie a vývin dieťaťa)**“ (6. september 2017) bola venovaná otázkam, ktoré súvisia s čítaním priamo i nepriamo. Niekedy sa sťažujeme na to, že ľudia nečítajú alebo sa vytráca kultúra čítania, no zabúdame, že čítanie je zložitý, komplexný proces, na ktorý sa dieťa pripravuje aj nepriamo. Napríklad, keď sa rozvíja jeho motorika, vnímanie pohybu alebo jeho muzikalita, schopnosť sledovať priestor zvukov a zvuky v priestore. A keď je v kontakte s fyzickým svetom. Nielen virtuálne. Skutočne. Skúsenosti hudobníka, tanečnej pedagogičky a scénografky inšpirovali k tomu, ako tento kontakt s fyzickou realitou posilniť. Napokon, čo je vlastne tvorivé čítanie? Ako ho pestovať? Cez témy? Umelecké podnety? Pravidelnou činnosťou? Napríklad v kluboch?

Dňa 29. novembra 2017 bol Uznesením vlády Slovenskej republiky schválený vznik Centra detskej literatúry, čítania a Slovenskej sekcie IBBY, ktorého zriaďovateľom je Ministerstvo kultúry SR. Vzniklo v BIBIANE, medzinárodnom dome umenia pre deti a jeho súčasťou sa stal aj IBBY INŠTITÚT BRATISLAVA. Centrum začalo svoju činnosť 1. januára 2018 a zameriava sa na budovanie a pestovanie kultúry čítania na Slovensku s cieľom pozitívne ovplyvniť čítanie detskej populácie. Jeho náplňou je umelecká, vzdelávacia a metodická činnosť. Organizuje vlastné programy zamerané na kultúru čítania; posilňuje spojenie literatúry, ilustrácie a divadla a vytvára jednotnú platformu na výchovu detí vo všetkých oblastiach umenia.

Súčasťou Centra je IBBY INŠTITÚT BRATISLAVA, prostredníctvom ktorého sa rozvíja spolupráca s odborníkmi združenými v Medzinárodnej únii pre detskú knihu (IBBY) a z ďalších príbuzných organizácií. Jeho úlohou je rozširovať poznatky z domáceho a zahraničného výskumu o problematike čítania.

V dňoch 28. 8. – 1. 9. 2019 sa Timotea Vráblová zúčastnila 5. celoafrickej konferencie IBBY v Accre v Ghane, kde reprezentovala Slovenskú sekciu IBBY a IBBY INŠTITÚT BRATISLAVA. Predniesla príspevok na tému Význam BIB-u a IBBY INŠTITÚTU BRATISLAVA v krajinách IBBY.

Rok 2019 sa opäť niesol v znamení bratislavských konferencií. Tradične sa začali Hudobným salónom 21. 10. v Zichyho paláci. V programe vystúpili Ellis Vance, Björn Sundmark a Timotea Vráblová. BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti a Slovenská sekcia IBBY udelila v tom roku Plaketu Ľudmily Podjavorinskej za výnimočnú podporu a spoluprácu pri rozvíjaní a šírení hodnôt slovenskej kultúry pre deti a mládež Akoss Ofori-Mensah z Ghany a Zdeňkovi Freislebenovi z Českej republiky.

Dňa 22. 10. 2019 sa v Hoteli Tatra v Bratislave uskutočnila konferencia zameraná na ilustračnú zložku a obrázkové knižky „**Čo vidíme a čo nevidíme. Príbeh v obrázkovej knižke.**“ a 23. 10. – „**Čítanie ako tvorivý proces.**“

Na záver konferencií sa hostia zúčastnili tvorivého workshopu v Majolike v Modre.

Rok 2021 neprial možnostiam spoločenských aktivít kvôli pandemickému stavu. Hudobný salón sme v tomto roku nezaradili do programu konferencií a samotné konferencie sme pripravili pre online vysielanie cez youtube kanál na 29. 10. 2021, v ktorých budú odvysielané aj videoprojekcie prednášajúcich zo zahraničia, ktorí sa nezúčastnia osobne.

Konferencia 1 – „**Cesta do veľkého sveta. (Význam fyzickej obrázkovej knihy vo svete ovládanom technológiami.)**“ sa zameria na čítanie ilustrácií a obrázkových kníh, ktoré majú dôležitú stimulačnú funkciu pre dieťa. Stáva sa východiskom k jeho vlastným úvahám, myšlienkam a pomáha mu vyjadriť sa. Vo svete prevládajúcich technológií je význam pre odovzdávanie posolstva z obrázkovej knihy ešte dôležitejší.

Konferencia 2 – „**Tlačená kniha ako stabilizačný prvok pre dieťa. (Čítanie ako proces.)**“ sa bude venovať stabilizačnej funkcii tlačenej knihy, ktorú môžu deti držať v ruke. Bude hovoriť o tom, ako sa môže kniha stať stabilizačným prostriedkom, prečo je dôležité čítať tlačенú knihu, ako a čo v deťoch stimuluje.

Already in 2014 BIBIANA, the International House of Art for Children, received a UNESCO grant to create a virtual centre focused on reading promotion among children. This grant was under the professional umbrella of IBBY Slovak Section and Timotea Vráblová was the guarantee. The project title was STOP READING CRISIS; its goal was to create an international virtual centre for reading promotion and for development of international training programs to enhance children's reading literacy. The implementation of the project was envisioned in BIBIANA, the International House of Art for Children, and IBBY Slovak Section.

The project was launched in Brussels in cooperation with the EU Commission for Culture and Education and the Permanent Representation of SR to the EU on 8 December 2014 through an international workshop STOP READING CRISIS. The workshop STOP READING CRISIS focused on the issue of the growing reading literacy crisis in Europe. Presentations were made by experts not only to analyze the situation but also to outline a vision of how to address the problem in Europe. Slovakia was represented by the President of IBBY Slovak Section, Timotea Vráblová, who also designed the dramaturgy of the workshop. The workshop was addressed also by the IBBY President, Belgian writer Wally de Donker; a Swedish expert in reading psychology, Gunilla Ekman; coordinator of the project Creative Europe from EU for education and culture, Karel Barták, and Cinzia Laurelli, an official from the Italian Carlo Collodi Foundation for reading promotion. A follow-up activity was an exhibition on BIB, as the oldest illustration international competition that has significantly influenced book culture across the world in the past 50 years. The workshop could be virtually accessed via web streaming. The workshop, while it was in progress, was seen by participants from 75 countries (including Africa).

Starting the IBBY INSTITUTE BRATISLAVA was the following action. The opening ceremony was held on 29 August 2015 at an open-air festival the BOOK Feast with the subtitle Tales will rescue the world. Leading writers, illustrators and actors made presentations. Children could listen to radio stories at selected sites within the city to which they were driven by the Prešporáčik train. Besides all that, activities were prepared at Hviezdoslav's Square including various kinds of workshops, competitions and activities (a Marathon run to a fairy tale) to acquaint children, parents and the entire cultural public with various creative forms of using books and perceiving reading in a broader setting than what is offered in ordinary school activities.

The IBBY INSTITUTE BRATISLAVA then followed up with two international conferences focusing on reading with presentations given by 19 national and international experts. The conferences were intended for the general public including parents, librarians, teachers, youth and child workers, experts in literature for children and youth and related areas that are associated with reading and working with books. The purpose also was to present to the public the views of leading national and international experts.

The conference We See Things Differently or How to Read Children's Picture Books (30 August 2015) focused on how to perceive a picture book best and, while reading it with children, how to get the most out of it for the sake of children's relationship to reading, for their personal development and for mutual relationships within the family and community. Another goal was to present the perceptions and forms of visual expression in diverse cultures.

The conference Stop Reading Crisis! (31 August 2015) focused on reading; not just reading promotion but specifically on presentation of aspects of the reading process and refined reading, meaning reading with profound or more profound comprehension. The goal was also to present the newest knowledge on what and how reading develops a child's personality, to present the reading process they way we do not know it or how we know it just superficially, and to present to the broader public the views of leading national and international experts.

Brussels, 10 December 2015, was the venue for an international **tele-seminar Translation Forum Children's Literature: Values, Models and their Translation** that was also televised to Luxembourg and internationally via web stream. The seminar was organized by DG TRANSLATION EU in cooperation with BIBIANA, the International House of Art for Children, and IBBY INSTITUTE BRATISLAVA. Slovakia was represented by the President of IBBY Slovak Section, Timotea Vráblová, who designed the dramaturgy of the seminar. The Director of the Astrid Lindgren Memorial Award (ALMA), Helen Sigeland, and a Swedish expert on reading psychology, Gunilla Ekman, had their presentations. The seminar took place in Brussels, in the building of DG TRANSLATION EU. The seminar concurrently was an opening event to a BIB exhibition. BIB was presented as an important project that has also been contributing to development of the child-book relationship through promotion of quality illustration art.

In September 2016 at the International IBBY Congress in Auckland, the status of the IBBY INSTITUTE BRATISLAVA was accepted by the IBBY Executive Committee. Preparations for two international conferences and accompanying events by the IBBY INSTITUTE BRATISLAVA 2017 also started at the congress.

In 2016 the Ministry of Foreign and European Affairs SR selected BIB and IBBY INSTITUTE BRATISLAVA for presentation of Slovakia within the Slovak Presidency of the Council of the EU. Timotea Vráblová was charged with developing a series of events that were presented as accompanying events to the Slovak Presidency. There were four events and they were organized by the Permanent Representation of SR to the EU, The European Council – Library for Translators, BIBIANA, the International House of Art for Children, and IBBY INSTITUTE BRATISLAVA. On 5 October 2016 two literary workshops were held with Beata Panáková and Timotea Vráblová at the European School in Brussels and included an art competition. The works by children and a poster that was compiled from the winning works were presented at an exhibition in Brussels, European Council, in the LEX building in December 2016. On 6 October 2016 a BIB exhibition was opened in Brussels, European Council, LEX building in the premises of the Library for Translators. BIB was presented by the BIB Commissioner General, Zuzana Jarošová, who was among the guests opening the exhibition. The opening ceremony was followed by a reception with presentation of traditional Slovak food that was prepared by the department of Slovak translators with the European Council. The exhibition was open till the end of January 2017. On 6 October 2016 an international seminar, **Transferring Values and the Value of Transferring**, took place in Brussels in the lecture hall of the European Commission in LEX building and was attended by more than 60 people. Presentations were given by: Valerie Coghlan, President of the BOOKBIRD international journal (IBBY journal on book culture for children and young people); Helen Sigeland, Director of Astrid Lindgren Memorial Award (ALMA); Beata Panáková, author, translator, dramaturge from (Slovak Radio – RTVS); and Timotea Vráblová.

In 2017 IBBY INSTITUTE BRATISLAVA continued in meeting the experts of IBBY and presenting their experiences during the conferences in Bratislava. We started a new tradition including **Music Salon** into the programme. We want to commemorate and make alive long and significant tradition in the cultural history of mankind, and also in the city of Bratislava itself: making music together. The Music Salon is a meeting space for professional musicians and dancers with amateurs – colleagues and friends from IBBY countries and whereby. It is to point out the message of human fellowship and friendship at reaching far distant and excellent goals. That is why it is connected with awarding. The important award Plaquette of Ľudmila Podjavorinská was given by BIBIANA, International House for Children and Slovak Section of IBBY for excellent co-operation and support in building and enhancing values of Slovak culture for children and young adults. In 2016 Milena Šubrtová, accomplished Czech

literary scholar and university teacher and Ellis Vance, a permanent member and the Treasurer of IBBY Executive Committee were given the award. Ellis Vance, Björn Sundmark and Timotea Vráblová as IBBY colleagues and friends performed with pianist Hana Muchová, flutist Jana Mikulčíková and Viera Sádovská's group.

Programme of the IBBY INSTITUTE BRATISLAVA conferences continued parallelly to the programme of BIB. The conference **Seeing Beyond Pictures** (5 September 2017) described the intention to think how a picture can develop symbolic thinking, maybe through topics related to and issue of personal or collective identity. It was also focused on to point out the problems with decoding visual symbolic language. Speakers showed important connections in cultural mind and ways what illustrators use to convey it. They also reflected psychological and social children's development. How can we stimulate a child's cognitive and emotional development? They are always miracles. Children are in awe to find out an illustration has a power to express their thoughts or vice versa it becomes a starting point for their reflections and what more, it helps them to articulate their thoughts and to express themselves. Illustrations can influence positively their ability of verbal communication. The participants also targeted more complex or complicated subjects depicted through a mean of illustrations, and talk how to demonstrate those topics in a stimulating and constructive way, not in negativistic or destructive way.

Conference **Reading within the Life Context (Childhood Development and Reading)** (6 September 2017) was aimed at issues related to reading both in a direct and non-direct ways. We use to complain nowadays people do not read or we lose standard of a culture of reading. But saying those negative statements sometimes we forget that reading is a complex process, and for being able to read we need to cultivate our skills in various life contexts. Particularly for a child it means that reading is influenced by development of her or his visual or motoric functions, movement perception or musicality and ability to recognize space of sounds and sounds in a space. For that, for all of us, it is important to have a contact with physical reality. Not only virtually. But really. Experiences of a musician, dance pedagogue, a stage designer inspired the audience to some ways how to such a contact with the physical reality develop or strengthen such a contact with the physical reality. Anyway, in the end, what is a creative reading for? How to develop it? Through topics? Through impulses of arts? Through regular activities with children? In clubs particularly?

On 29 November 2017 the Government of the Slovak Republic adopted an act about establishing the Centre for Children's Literature, Reading and Slovak Section of IBBY. The establishment was given to the Ministry of Culture SR and the Centre was created in BIBIANA, international House of Arts for Children.

The Centre focuses on building and cultivating the culture of reading in Slovakia with the aim to influence positively the children reading. The target group is preferably children in early childhood, pre-school and elementary school age. Its content is artistic, educational and methodical activities. It organizes its own programs on different aspects of reading; it strengthens the combination of literature, illustration and theatre, and creates a unified platform for the education of children in all areas of art.

The Centre for Children's Literature, Reading and SK IBBY includes IBBY INSTITUTE BRATISLAVA.

It serves as International Centre for the Development of Cultivated Reading, the founding organisations of which are the Slovak Section of IBBY and BIBIANA, the International House of Art for Children. The Institute is closely interconnected with IBBY and provides a platform for

IBBY member countries to cooperate. It initiates activities at international level in public and professional forums. The activities of the Institute include co-operation with experts on reading from different professional contexts, the organisation of international conferences on reading, and enhancing knowledge and experiences on reading from worldwide research.

On 28 August – 1 September 2019 Timotea Vráblová participated in 5th African IBBY Conference in Accra in Ghana, where she spoke about the significance of BIB and shared the vision of IBBY INSTITUTE BRATISLAVA and its importance to use the extraordinary capacity of IBBY experts to bring solutions in reading crisis in the world.

In October 2019 the IBBY related people from different parts of world met again in Bratislava. Ellis Vance, Björn Sundmark and Timotea Vráblová prepared the programme for Music Salon in the Palace of Zichy with a pianist Hana Muchová, flutist Jana Mikulčíková and Viera Sadovská Dance Group. BIBIANA, International House of Arts for Children and Slovak Section of IBBY has given the Plaquette of Ľudmila Podjavorinská to Akoss Ofori-Mensah from Ghana and Zdeněk Freisleben from Czech Republic.

Conference **What We See and What We Cannot See. Story in the Picturebook** (22 October 2019) was to present how illustration or a picture books visual metaphors convey a message to a child. Conference **Reading As a Creative Process** (23 October 2019) was a reflection of factors and elements making the process of reading a really creative experience, in which a person can be fully engaged.

The conference speakers enjoyed relaxing time in the on 24 October 2019 during creative workshop in Modra in Majolika. And then on 26 October having a trip to the Redstone Castle in Častá and on 27 October an excursion to the Slovak National Gallery and to the Danubiana, the gallery of modern arts.

The year 2021 does not seem generous for social activities due to the pandemic restrictions. IBBY conferences will be without the tradition of Music Salon.

The conference **A Pathway to the Big WORLD (An Importance of Physical Picture Book in the World Ruled by Technologies)** and the conference **Physical Book as a Stabilizing Element for a Child (Reading as a Stimulating and Supporting Process)** will be online, with all speakers presentations accessible on the Youtube channel of Centre for Children's Literature, Reading and SK IBBY. (29 October 2021)

Conference 1 – A Pathway to the Big WORLD (An Importance of Physical Picture Book in the World Ruled by Technologies)

Reading illustrations and picture books has an important stimulative impact for a child. It helps to develop reflective process, and ability to express thoughts. The importance of a quality illustration or a picture book is even more vital in the world dominated by technologies.

Conference 2 – Physical Book as a Stabilizing Element for a Child (Reading as a stimulative and supporting Process)

Reading can function also as a factor of psychological stabilisation for a child. How does it happen? Why is it important to read a printed, physical book? And how and what does stimulates a physical book in a child? How is it helpful?

CESTA DO VEĽKÉHO SVETA (VÝZNAM FYZICKEJ OBRÁZKOVEJ KNIHY VO SVETE OVLÁDANOM TECHNOLOGIAMI.)

A PATHWAY TO THE BIG WORLD (AN IMPORTANCE OF PHYSICAL PICTURE BOOK IN THE WORLD RULED BY TECHNOLOGIES.)

Intro

Cesta do veľkého SVETA (vystúpenie)

A Pathway to the Big WORLD (performance)

Jozef Kurinec (Slovenská republika/Slovak Republic)

Videoart Prečo plačeš? Alebo príbeh sochy

Videoart Why do you cry? Or a Story of a Sculpture

Timotea Vráblová (Slovenská republika/Slovak Republic)

Tápeme... a tu PRÍBEH!

We are groping... and wow! We touched a STORY!

David Michael Boyd (Spojené štáty americké/United States of America)

Príbeh Shelly

Shelly's Story

Markéta Andričíková (Slovenská republika/Slovak Republic)

Na ceste za dobrodružstvom a pritom stále v bezpečí

On the Journey for Adventure and Still at the Safe Place

Tatyana Feeney (Írsko/Republic of Ireland)

Naozaj! To je svet!

Indeed! What a World!

Dominika Petáková (Slovenská republika/Slovak Republic)

A čo ak nezachránim svet?

What if I don't Save the World?

Mária Bačová (Slovenská republika/Slovak Republic)

Invisible_Animals – Kniha ako fyzický priestor – fyzický priestor ako Kniha

Invisible_Animals – The Book as Physical Space– Physical Space as the Book

Mariana Bodyová (Slovenská republika/Slovak Republic)

Čítanie z blízkej tváre

Reading from a Close Face

Jozef Kurinec (Slovenská republika/Slovak Republic)

Videoart Tvár v PRÍBEHU

Videoart The Face in a STORY

Jozef Kurinec (Slovenská republika/Slovak Republic)

Ako sa dotýkať fyzicky nehmateľného

How to Touch Visionary Things

Interlúdium/Interlude

Zanechávame stopy (vystúpenie)

We Leave our Footprints (performance)

**TLAČENÁ KNIHA AKO STABILIZAČNÝ PRVOK PRE DIEŤA
(ČÍTANIE FYZICKEJ KNIHY AKO STIMULUJÚCI I PODPORNÝ PROCES.)**

**PHYSICAL BOOK AS A STABILIZING ELEMENT FOR A CHILD
(READING AS A STIMULATING AND SUPPORTING PROCESS.)**

Timotea Vráblová (Slovenská republika/Slovak Republic)

Kotvenie v hĺbinách knihy
Anchoring in the Depth of Book

Shari Ravenscroft (Spojené štáty americké/United States of America)

Keď orol rozprestrel krídla nad svetom
When an Eagle Spread the Wings from above the World

Interlúdium/Interlude

Nachádzam hlas zvuku
I Find the Voice of Sound
Willi Platzer (Rakúsko/Austria)
Jana Mikulčíková (Slovenská republika/Slovak Republic)

Beata Panáková (Slovenská republika/Slovak Republic)

Pri jazere. Pásmo poézie Jany Bodnárovej s komponovanou hudbou Antona Popoviča
By the lake. Poetry by Jana Bodnárová and Music by Anton Popovič

David Michael Boyd (Spojené štáty americké/United States of America)

Skutočný príbeh sa stane blues
A Real Life Story Can Give You the Blues

Zoltán Mátyus (Slovenská republika/Slovak republic)

Dotykom do vzťahu
By Touch into the Relationship

Timotea Vráblová (Slovenská republika/Slovak Republic)

Nahliadnime do KNIHY ROZPRÁVAČOV (ukážky z autorského projektu)
Let's Have a Look into THE BOOK OF STORYTELLERS (Presentations from an Auctorial Project)

— — — — —
Videoarty Jozefa Kurinca, videonahrávky Davida M. Boyda, Márie Bačovej a autorský projekt KNIHA ROZPRÁVAČOV Timotey Vráblovej sú láskavo zapožičané pre jednorazové použitie pre potreby IBBY INŠTITÚTU 2021.

Videoarts by Jozef Kurinec, videorecordings by David M. Boyd, Mária Bačová and the auctorial project THE BOOK OF STORYTELLERS are only for once lent for the need of IBBY INSTITUTE BRATISLAVA 2021.

CESTA DO VEĽKÉHO SVETA (VÝZNAM FYZICKEJ OBRÁZKOVEJ KNIHY
VO SVETE OVLÁDANOM TECHNOLOGIAMI.)

A PATHWAY TO THE BIG WORLD (AN IMPORTANCE OF PHYSICAL
PICTURE BOOK IN THE WORLD RULED BY TECHNOLOGIES.)



Timotea Vráblová

(Slovenská republika/Slovak Republic)

Tápeme... a tu PRÍBEH!

Obrázok hrá v komunikácii dieťaťa významnú úlohu. Zastupuje slová? Niekedy jeho úlohu vysvetľujeme práve takto. Je to však zjednodušujúci pohľad. Poďme si vyskúšať príbeh na vlastnej koži.

We Are Groping... and Wow! We Touched a STORY!

Picture plays an important role in communication of a child. Does it represent words only? We may explain the function that way. But it is quite a limited explanation. Let us try to make a story based on words we experienced in the hard way.





David Michael Boyd

(Spojené štáty americké/United States of America)

Príbeh Shelly

Príbeh Shelly je skutočný. Začína tým, že som sa osobne stretol s významným írskym majstrom – výrobcom gitár Georgeom Lowdenom (prvú gitaru vyrobil už ako desaťročný).

Sám som zberateľom gitár a celé roky sa venujem ich oprave. A tak som sa dostal k ich príbehom. Pri oprave gitary sa človek stretne akoby s jej dušou, vníma jej potenciál a istým spôsobom jej gitarovú identitu. Ponúkam vám príbeh Shelly. Rozprával som ho už mnohokrát dospelým i detským poslucháčom. Vraciam sa ním k tomu, čo naša kultúra pozná od najstarších čias, pri odovzdávaní cenných skúseností. Shelly je gitara, ktorá nevedela vydať hláska. A na konci si ju vypočujete v mojej skladbe Vraný z Ruska. Je to interpretačne náročný kúsok, na ktorý potrebujete skvelý nástroj. Mohol by som vám hovoriť o tom, ako som ju opravil a pripravil, čo som ako nástrojár musel technicky vyriešiť. Pre mňa je však Shelly od začiatku symbolický príbeh. V ňom nachádzam to, čo chcem ako človek, otec, gitarista, nástrojár odovzdať. A dodnes žasnem nad tým, ako tento príbeh postupne vznikol. A som poctený, že som ho mohol zažiť.

Shelly's Story

The story of Shelly is real. It starts when I personally met an important Irish master – guitar maker George Lowden (he made his first guitar when he was ten).

I have been myself collecting guitars and for years I also have been involved in repairing them. That was how I get familiar with their stories. Repairing the instrument one can meet symbolically a soul of guitar, and her potential, and in a certain way an identity of a guitar. Here is Shelly's story. I have shared it for so many times, both to children and adults. In it I come back to significance of a symbolic story or a parable. Since the very early times we use this kind of narration when we want to tell others some valuable, deep experience. Shelly is a guitar, and she was not able "to give a sound". But in the end of my story you can listen to her in my composition The Russian Crow. It is quite a challenging piece for interpretation. One needs a very good instrument to play it. I could tell you about how I repaired the guitar, and prepare it to present such a music. I can share what I had to resolve from a technical point of view. However, for me it is her story a symbolic narration. I can find in it what I want to share as a man, father, guitarist and guitar-maker. I am in awe how the story had been weaved. And I feel honoured I could be engaged in it.



Markéta Andričíková

(Slovenská republika/Slovak Republic)

Na ceste za dobrodružstvom a pritom stále v bezpečí

Čo pre dieťa znamená dobrodružstvo? Môže to byť výpravná cesta do neznáma a môže to byť aj nový pohľad na známe veci a javy, nový pohľad na známy priestor. Je pre dieťa dôležité dobrodružstvo samotné, alebo skôr niekto, kto ho na tejto ceste sprevádza? V príspevku predstavíme dva príbehy (dva umelecké texty pre deti), ktoré prenesú svojich čitateľov do fiktívneho sveta dobrodružstiev a zároveň vytvárajú bezpečný priestor, v ktorom sa dieťa pohybuje s blízkou osobou (rodičom, prarodičom, súrodencom). Môžeme sa ocitnúť na pirátskej lodi, v exotických krajinách, na púšti či na ostrove, a pritom byť stále doma so svojimi blízkymi.

On the Journey for Adventures and Still at the Safe Place

What does journey for adventures mean for a child? Could it be an exploration into the unknown place or a new way how to view known things and phenomena, or a familiar place. What is more important for a child: an adventure or a companion? In my presentation I show you two different stories (literary texts for children). The stories transfer readers into a fictional world of adventures and at the same time they create a safe space, in which a child could explore with a close companion (a parent, grandparent, sibling). Suddenly we can find ourselves on the board of a pirate ship, in an expedition to exotic countries, or on an island, experiencing a desert, and at the same time to be with closely related people.



Tatyana Feeney
(Írsko/Republic of Ireland)

Naozaj! To je svet!

Skúmanie je v živote dieťaťa dôležitým fenoménom. Cesta do VEL'KÉHO SVETA mení každodennú skúsenosť na neobyčajný fantastický zážitok. Jedinečný, lebo veď aj každé dieťa je jedinečnou osobnosťou.

Indeed! What a World!

Exploration is an important element of children's lives. A journey into a BIG WORLD makes an everyday life story an unusual fantastic experience. Unique as a child is a unique personality.





Dominika Petáková

(Slovenská republika/Slovak Republic)

A čo ak nezachránim svet?

Keď je reč o hrdinoch (obzvlášť tých komiksových), v mysli sa nám väčšinou vynorí obraz vyšportovaného muža či krásnej ženy so špeciálnymi až nadprirodzenými schopnosťami. Mojim cieľom v príspevku je poukázať na aspekt hrdinu v obrazovej knihe/komikse, ktorý sa nemusí zaslúžiť o záchranu sveta (aspoň toho nášho), aby bol považovaný za (super)hrdinu. Zameriavam sa na knihy pre dospievajúcich čitateľov a na to, akým spôsobom sa môže čitateľ stotožniť s hlavnou postavou a ako môže byť táto postava jeho vzorom.

What if I Don't Save the World?

When speaking of heroes – especially comics heroes – mostly there is an image of a well trained man or a beautiful woman with special, even supernatural skills in our mind. My goal is to point out the aspect of a hero in a picturebook/comics who does not have to participate in saving our world in order to be considered a (super)hero. I am focusing on the books for adolescent and young adult readers and the way how a reader can identify with a protagonist and find her/him to be a role model.



Mária Bačová

(Slovenská republika/Slovak Republic)

Invisible_Animals – Kniha ako fyzický priestor – fyzický priestor ako Kniha

My všetci sa nachádzame a pohybuje v nejakom fyzickom priestore. Otázkou je, do akej miery vieme tento priestor okolo nás vnímať. Dokáže priestor rozprávať? Ovplyvňuje priestor naše pocity? Dokážeme priestor čítať? Vieme sa v ňom pohybovať, orientovať? Rozvíja nás priestor, v ktorom sa nachádzame? Ako? Je vôbec dôležité vedieť sa pohybovať v priestore, všímať si ho, prispôbovať si ho, čítať ho? Dokážeme nachádzať odpovede na tieto otázky pohybovaním sa v priestorovej podobe ilustrácií prostredníctvom knihy ako fyzického objektu?

Invisible_Animals – The Book as Physical Space – Physical Space as the Book

We all live and move in a physical space. The question is, how we are able to observe it. Does a space have an ability to speak? Does it influence our feelings? Can we read the space? Can we move in it, and find a place? Do we develop our own skills while moving or staying in a space? In which way? How? Is it important to be able to move, observe, or adapt the space up to our own need or read it? Can we find clues by moving in the space of pop-up illustrations and by book as a physical object?





Mariana Bodyová

(Slovenská republika/Slovak Republic)

Čítanie z blízkej tváre

Pre dieťa je tvár ako kniha. Niekedy zavretá. Rozprávanie tvárou má však veľký dopad na to, ako sa dieťa vypraví do veľkého sveta a ako sa v ňom vlastne zabýva.



Reading from a Close Face

The face is a book for a child. Sometimes it is closed. Talking by face has a significant impact on how a child walks out into the BIG WORLD and also how a child can settle in it.





Jozef Kurinec

(Slovenská republika/Slovak Republic)

Ako sa dotýkať fyzicky nehmateľného

Sochárska práca je vlastne vizuálna metafora stvorenia človeka a jeho príbehu. Potreba dotyku i boja s matériou – to všetko hovorí o dôležitých polaritách života – keď zápasíme, vytvárame, pretvárame a približujeme sa k výsledku. Takto to vidí, či prežíva sochár. Ale nie je to len jeho príbeh. Ten príbeh číta život každého človeka.

— — —

How to Touch Visionary Things

The artistic work of a sculptor is indeed, a visual metaphor of creation a person and his or her story. The need to touch, the fight with a matter – it is all about important polarities we experience in our lives whenever we fight, create, remodel, and gradually come closer to a goal. That is how a sculptor can see and experience things. But it is not only his story. It is a story of a person.

TLAČENÁ KNIHA AKO STABILIZAČNÝ PRVOK PRE DIEŤA.
(ČÍTANIE FYZICKEJ KNIHY AKO STIMULUJÚCI I PODPORNÝ PROCES.)

PHYSICAL BOOK AS A STABILIZING ELEMENT FOR A CHILD.
(READING AS A STIMULATING AND SUPPORTING PROCESS.)



Timotea Vráblová

(Slovenská republika/Slovak Republic)

Kotvenie v hĺbinách našej knihy

V dávnych dobách niesol napísaný text punc významnosti, dôležitosti. Materiál pre písanie alebo aj na tlač bol drahý. Písanie bolo majstrovstvo. Písalo sa to, čo bolo potrebné uchovať pre ďalšie generácie. Knihy sa tak spájali s predstavou počiatku i pretrvania života. Človek sa k nim mal vracieť, hľbať v nich, vnútorne ich ob-
siahnúť, zjesť, stráviť, stotožniť sa s nimi. Ako je to teda s nami ako s knihou?



Anchoring in The Depth of Our Book

In ancient times a written text was per se of a glamorous importance, significance. The material for writing and later also for printing was expensive. Writing was a mastership. They wrote down things what were an important message to be preserved and fixed for future generations. The book was a visual symbolic object evoking an imagination of the beginning and enduring of life. The man was supposed to come back to a book, read deeper, think more, to impart what was written, eating it, digesting, being one accord with. How is it with us like books?



Shari Ravenscroft

(Spojené štáty americké/United States of America)

Keď orol rozprestrel krídla nad svetom

Svet možno kódovať aj v mýtických znakoch, príbehoch. Nie preto, aby sme si pripomínali, že mýty boli, alebo že by sme nejaké podedili po predkoch. Sú rozprávaním v inom, symbolickom jazyku. Ten človeku pomáha vyjadriť sa celkom presne, keď mu nevystačí empirický opis, a keď hľadá slová k neurčitým pocitom alebo hmľistým myšlienkam. Mnohí pritom máme obrazy, postavy, príbehy, ktoré žijú akoby v nás. Sú našim jazykom rozprávania. Ako starý mýtický orol.

When an Eagle Spread the Wings from above the World

The world can be interpreted in codes, mythical symbols, stories. Not because we should remember the myths were or that we inherited some stories talked throughout generations. They are stories in symbolic language. It helps people to express things they are difficult to say in a way of empiric thinking, when looks for depictions of feelings or not fully shaped thoughts. Many of us have pictures, heroes, stories living like in us. They are our language of narration. Such as mythical eagle.





Beata Panáková

(Slovenská republika/Slovak Republic)

Pri jazere

Pásmo poézie Jany Bodnárovej s komponovanou hudbou Antona Popoviča. Ako obohatí proces čítania zvuková metafora? Ako pozýva do čítania akusticky kreovaný priestor?



By the Lake

Poetry by Jana Bodnárová and music by Anton Popovič. How is reading enriched by an accoustic metaphor? How is an accoustically created space appealing to us, readers?





David Michael Boyd

(Spojené štáty americké/United States of America)

Skutočný príbeh sa stane blues

Blues je piesňou o životnom príbehu človeka. Je dotykom slobody v situáciách, keď sa človek cíti ako vo väzení. Takto blues zažívajú väzni, s ktorými pracujem a ktorým pomáhame vytvoriť ich vlastný song. Aby sa našli v svojom príbehu, postáli, alebo si uľavili z bremien, ktoré ich ťažia. Celkom jednoducho ho ponúkam aj vám. Podďte so mnou do príbehu života.

A Real Life Story Can Give You the Blues

Blues is a song on a personal life story. It can influence you like a touch of freedom in situations, in which one can feel like being in a prison. That is how real prisoners I work with behind the bars experience it, while making their own blues. I help them in that process. They make their own song to find themselves in a story, to stand there on their own or just to be released from burdens of life, so heavy. Quite simply I invite you into similar experience. Come along with me into the story of life.



Zoltán Mátyus

(Slovenská republika/Slovak Republic)

Dotykom do vzťahu

Fyzický dotyk má v našom ľudskom živote nezastupiteľné miesto. Nech sa už pohybujeme v akomkoľvek životnom kontexte, pomáha nám vnímať, že sme my a že je svet. Pritom dotyk nás vedie nielen do kontaktu, ale do hlbšieho prežívania, do hlbšieho poznania – do vzťahu. Knihy vo fyzickej, tlačenej podobe sa môžeme dotknúť. A tak aj z tohto dotyku môže vzniknúť vzťah.

By Touch into the Relationship

Physical touch has a unique, irreplaceable role in our human life. Wherever we are, in what life context, it helps us to feel that this is me and there is a world around. The touch not only leads us to be in touch, but takes us into a deeper experience, a deeper getting to know – into a relationship. We can touch a physical, printed book. And that way, we can start a relationship with it.



Timotea Vráblová

(Slovenská republika/Slovak Republic)

Nahliadnime do KNIHY ROZPRÁVAČOV

Ukážky z autorského projektu Timotey Vráblovej.

Predstavia sa Akoss Ofori-Mensah, Zohreh Ghaeni, Swati J Raje, Nino Gogsadze, Jenny Pretorius, Ellis Vance.

Have a Look into THE BOOK OF STORYTELLERS

Presentations from an auctorial project by Timotea Vráblová.

Starring Akoss Ofori-Mensah, Zohreh Ghaeni, Swati J Raje, Nino Gogsadze, Jenny Pretorius, Ellis Vance.





Príbeh vzkriesenia II. Autor: Mgr. art. Jozef Kurinec

PREDSTAVUJEME HOSTÍ NAŠICH KONFERENCIÍ LET US INTRODUCE OUR SPEAKERS



Markéta Andričíková
(Slovenská republika/Slovak Republic)

Otázky symbolického jazyka, problematika mýtov a ich miesto v detskej kultúre pri budovaní spirituálneho rozmeru osobnosti patria k Markétiným kľúčovým výskumným témam. Citlivo pritom vníma aj ich vizuálne stvárnenie. (Napokon, sama vo voľnom čase maľuje.) Je autorkou uznávanej knihy *V znamení premeny*. Interpretčné štúdie o autorskej rozprávke (Modrý Peter 2013), v ktorej sa venuje práve takýmto problémom. Markéta Andričíková patrí k pozoruhodným a dynamickým osobnostiam v slovenskej literárnej vede. (Medzi jej osobnými záľubami nechýba tanec.) Je vysokoškolská pedagogička, prekladateľka, zaoberá sa svetovou literatúrou a recepciou textov určených pre detského čitateľa. Veľkú pozornosť venuje propagácii čítania. Pôsobí na Katedre slovakistiky, slovanských filológií a komunikácie Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. A so svojimi študentmi pracuje aj na projektoch, v ktorých kreatívnym spôsobom rieši problémy týkajúce sa sprístupnenia a porozumenia literárneho diela. Doma má troch vášnivých čitateľov: manžela Mariána (tiež literárneho vedca a prekladateľa) a synov Martina a Jakuba.

Markéta Andričíková is teacher and researcher at the Department of Slovak Studies, Slavonic Philologies and Communication, Faculty of Arts, Pavol Jozef Šafárik University in Košice, Slovakia. Her research interests include primarily literature for children and youth and within it the auctorial tales. She is the author of the monograph *In the Sign of Transformation. Interpretation Studies on Auctorial Fairy Tale*. (Modrý Peter 2013) that analyses and interpretes contemporary authorial tales. She also teaches the world literature and (western) culture. She is keen on drawing and dancing. She lives in Košice with three passionate readers and art admirers – husband and two sons.



Mária Bačová

(Slovenská republika/Slovak Republic)

Mária Bačová, scénická a kostýmová dizajnérka, absolvovala Bábkarskú scénografiu a technológiu na Vysokej škole múzických umení v Bratislave (2018). Už počas štúdia spolupracovala s rôznymi profesionálnymi či amatérskymi divadelnými zoskupeniami: Prešovské národné divadlo, Divadlo na Hojdačke, Divadlo Tuš, Féder Teáter. Je súčasťou divadelného telesa Divadlo Veteš, pod ktorým realizovala dve inscenácie v profesionálnych bábkových divadlách na Slovensku (Africké rozprávky, Banská Bystrica 2017, O rybárovi a zlatej rybke, Bratislava 2018). V rámci spolupráce s Centrom detskej literatúry, čítania a SK IBBY vytvorila interaktívnu výstavu Kniha Dierozrút ako scénické laboratórium (prvá Izba čítania, Dvorana Ministerstva kultúry 2018 a BIBIANA 2018). Po ukončení štúdia absolvovala stáž v Teatre Lalka vo Varšave (2018 – 2019), v ktorom zostala členkou pracovného tímu. Ako samostatná scénografka spolupracovala s Teatrom Lalek Guliwer vo Varšave (Choinka 2018, Legenda o Syrene 2019 a s cyklom workshopov „Ssaki, ptaki, teatralne draki“ 2019 a 2020, Ach jak cudowna jest Panama 2021), s Teatrom Lalki i Aktora „Kubus“ (Pięciu Nieudanych 2019), s Bábkovým divadlom na Rázcestí, Banská Bystrica (O chlapcovi, ktorý vymenil svoju čiapku za čokoládu, 2020) a so Spišským divadlom (Búračka, 2021). Taktiež spolupracovala s Inštitutom teatralnym vo Varšave, kde vytvorila a viedla workshopy pre rodiny s deťmi (v rámci festivalu Przegląd teatru slowackiego 2020).

Jej práce z projektu Invisible_Animals, boli súčasťou výstavy „Wróc do natury. Może zdążysz“ v rámci projektu „Ekodizajn dla zielonych“ v Galerii na Smolnej vo Varšave (10. 8. 2021 – 4. 9. 2021). Okrem scénografie sa venuje vlastnej grafickej tvorbe.

Mária Bačová, set designer, puppeteer, graphic designer. Graduated at the Academy of Performing Arts in Bratislava (2018). During her studies she co-operated with various professional and non-professional theatre ensembles such as Prešovské národné divadlo, Divadlo na Hojdačke, Divadlo Tuš, Féder Teáter. She is a member of Divadlo Veteš, and she created two performances from their production (African Fairy Tales, Banská Bystrica 2017, The Fisherman and The Golden Fish, Bratislava 2018). She co-operated with the Centre of Children's Literature, Reading and SK IBBY in BIBIANA, the International House of Arts for Children. There she created an interactive exhibition The Book Holeeater as a Scenic Laboratory. (Dvorana Ministerstva kultúry 2018 and BIBIANA 2018) and also became a designer of the Room of Reading The Book Holeeater as a Scenic Laboratory.

After an internship at the Teatr Lalki Warsaw (2018 – 2019), she continued to work there. As an independent set designer she co-operated with Teatr Lalek Guliwer in Warsaw (Choinka 2018, The Legend of Siren 2019 and serie of workshops „Ssaki, ptaki, teatralne draki” 2019 a 2020, Ach jak cudowna jest Panama 2021), and with Teatr Lalki i Aktora „Kubus” in Kielce (Pięciu Nieudanych 2019). In Slovakia she co-operated with Bábkové divadlo na Rázcestí in Banská Bystrica (The Boy Who Has Changed His Cap for a Chocolate, 2020) and with Spišské divadlo (Crash 2021). She also co-operated with Instytutom teatralnym in Warsaw, in which she created an educational concept of workshops for families and children (festivalu Przegląd teatru słowackiego 2020) and was also involved as a lector.

Her art works from the project Invisible_Animals were selected for the exhibition „Wróć do natury. Może zdążysz” in the Gallery na Smolnej vo Varšave (10. 8. 2021 – 4. 9. 2021).



Mariana Bódyová

(Slovenská republika/Slovak Republic)

Má rada neustály pohyb, keď sa niečo vytvára, rada hudobne improvizuje. Pôsobí ako herečka, muzikantka, profesionálny klaun (Červené nosy) a pedagogička. Vyštudovala bábkoherectvo na Vysokej škole múzických umení a violončelo na Konzervatóriu v Bratislave. V rokoch 2012 – 2016 pôsobila ako interná herečka v Štátnom divadle v Košiciach. V súčasnosti spolupracuje s nezávislými divadlami Odivo a Ivan Martinka, Dezorzovo Lútkové Divadlo, Divadlo Nude a Divadlo Trieska. Vášeň pre prácu s ľuďmi, záujem o psychológiu a pedagogiku ju priviedli k práci profesionálneho klauna, ale aj k vlastnej pedagogickej činnosti na základnej umeleckej škole.

— — — — —

She loves ongoing movement, when something is being created, she loves to improvise in music. She is an actor, musician, a professional clown (Red Noses) and a pedagogue. She graduated Academy of Performing Arts in Puppetree, and studied the violoncello at the Conservatory in Bratislava. In 2012 – 2016 she was a permanent actor in the State Theatre in Košice. At present she co-operates with independent theatrical companies: Odivo and Ivan Martinka, Dezorzovo Lútkové Theatre, Theatre Nude and Theatre Trieska. Her passion to work with people and her interest in psychology and pedagogy led her into her career as a professional clown and also to teach at Primary School of Arts.





David Michael Boyd

(Spojené štáty americké/United States of America)

David mal dva roky, keď začal prejavovať záujem o hudbu. Dedo mu vtedy vyrobil banjo. Keď mal jedenásť rokov, začal hrať na gitare. Potom na violončele. Napokon sa z neho stal profesionálny hudobník. Vyštudoval klasickú gitaru a kompozíciu, no venoval sa rôznym žánrom – cez rock, blues, džez až po klasickú hudbu a “experimentálny expresionizmus”.

V rokoch 1994 – 2006 žil s manželkou Lisou a s deťmi vo Viedni. Koncertoval a ďalej experimentoval v performatívnych projektoch (tanec, divadlo, výtvarné konceptuálne umenie). V roku 2006 sa vrátil do Colorada. V súčasnosti je riaditeľom neziskovej organizácie Blues za mrežami, ktorá sa venuje väzňom internovaným vo väzniciach v Colorade a Nebraskae.

Práca s väzňami zahŕňa koncertnú činnosť a workshopy. Počas workshopov sa väzni učia spracovať svoj životný príbeh do blues. Pomáha im to vyrovnať sa s vlastnou históriou, pracovať na emočnom prežívaní. Prináša im to uzdravenie a dodáva im to nádej pre život. David tiež opravuje a vyrába gitary. Sú preňho autorskou inšpiráciou pre podobenstvá. O živote, životných situáciách, o rôznych perspektívach, z akých sa môžeme na životné udalosti pozerat.

When David Michael Boyd was two years old he began to take an interest in music when his grandfather made him a banjo. The guitar came into focus later when at age eleven David switched to six strings from cello due to the influence of two guitar playing uncles and the Beatles. In the course of the years that followed David received an associate degree in music, toured with a band and explored various musical genres including rock, blues, jazz, classical and “experimental expressionism.”

From 1994 to 2006 David, with wife Lisa and family, had the privilege of living in Vienna, Austria where exposure to the European art scene has expanded his creative horizons to include collaborations with artists of various disciplines such as dance, drama and visual art. Having moved back to Colorado as of June of 2006, David now is the director of “Blues Behind Bars,” a non-profit organization that serves the incarcerated population in Colorado and Nebraska, USA.

Working with inmates began with presenting concerts and then developed in the direction of writing blues songs that tell the life stories of the men and women who participate in the program. The result has been a very rewarding interaction where the power of creativity and of story telling allows people to process their emotions and personal history in a way that brings healing and hope. David also repairs broken guitars and uses them to serve as parables about life. Through stories about the “lives” of these guitars, various truths about our human situation are presented for personal reflection and application.



Tatyana Feeney
(Írsko/Republic of Ireland)

Vyrastala som v Chapel Hill, v Severnej Karolíne. Tam som strávila detstvo. Chodievala som do knižnice a počúvala príbehy. Dodnes milujem knihy a vo voľnom čase si čítam.

V súčasnosti žijem v Meath, v Írsku. Pracujem ako ilustrátorka a autorka obrázkových kníh. Používam monotlač, koláž a akvarel.

Získala som viacero nominácií na ceny: The UKLA Book Award, the Waterstone's Children's Book Prize, a The Kate Greenway Medal. Obrázková knižka Little Owl's Orange Scarf získala v roku 2014 víťaznú cenu Rotherham Children's Book Award v kategórii obrázkových kníh. Vystavovala som v Dubline, Belfaste, vo Viedni, Boloni, v Londýne a v Haagu. V roku 2015 sa moje ilustrácie z knižky Small Elephant's Bath-time objavili na výstave Spoločnosti ilustrátorov.

I grew up in Chapel Hill, North Carolina and spent a lot of my early childhood going to the library and listening to stories. I still love books and read as much as I can in my free time.

I am now based in County Meath, Ireland where I spend a lot of time working on illustrations and new story ideas.

Most of my artwork is done using monoprinting but I often add collage or watercolor to the finished pieces.

My books have been nominated for several awards including: The UKLA Book Award, the Waterstone's Children's Book Prize, and the Kate Greenway Medal. Little Owl's Orange Scarf was the winner of the Rotherham Children's Book Award in the Picture Book Category in 2014. My artwork has been exhibited in Dublin, Belfast, Vienna, Bologna, London and The Hague. Illustrations from Small Elephant's Bathtime were included in the Society of Illustrators' Original Art Exhibition 2015.



Zohreh Ghaeni

(Iránska islamská republika/Islamic Republic of Iran)

Zohreh sa narodila v Teheráne. Vyštudovala Knihovedu a informatiku na Open University v Teheráne. Predmetom jej dizertačnej práce bol výskum Ako štvor až šesťročné deti v Iráne reagujú na obrázkové knihy.

V apríli roku 1997 získala štipendijný pobyt v Osake. V rámci neho študovala Súčasné ilustrácie starých ľudových rozprávok. Nasledoval štipendijný program v International Jugendbibliothek v Mníchove, kde pracovala na téme Medzikultúrna komunikácia v kontexte tvorby nemeckých a anglických obrázkových kníh. V rokoch 2002 – 2004 bola členkou medzinárodnej poroty Ceny Hansa Christiana Andersena a v októbri 2005 medzinárodnej poroty filmového festivalu CineKid v Amsterdame v Holandsku. V rokoch 2008 a 2010 pôsobila ako prezidentka medzinárodnej poroty Ceny Hansa Christiana Andersena. V rokoch 2013, 2015 a 2017 bola členkou medzinárodnej poroty pre udeľovanie ceny Nami Concours v Južnej Kórey.

Napísala a vydala viacero odborných publikácií. Píše štúdie o detskej literatúre a o tom, ako propagovať čítanie v chudobných regiónoch. V roku 2012 jej vyšla vedecká kniha The Children's Book Illustration (Detská knižná ilustrácia).

V súčasnosti je raditeľkou Inštitútu pre výskum dejín detskej literatúry v Iráne (Institute for the Research on the History of Children's Literature in Iran). Bola tiež členkou Výkonného výboru IBBY (2016 – 2020). Venuje sa výskumu dejín detskej literatúry v Iráne a propagácii čítania v sociálne chudobných iránskych oblastiach v rámci projektu „Čítaj si so mnou“. Tento projekt získal Cenu IBBY-Asahi v roku 2016 a bol tiež nominovaný na Cenu Astrid Lindgrenovej (ALMA) v rokoch 2017, 2018 a 2019.

Born in Tehran, studied Librarianship and information science (M – A) at Open University in Tehran. Her dissertation topic is "The Responses of 4 – 6 Year Old Iranian Children to Picture Books."

Researched "The New Illustrations of Old Folktales" when accepted for fellowship program at the International Institute for Children's Literature, Osaka, in April 1997. Researched "The Intercultural Communication in English and German Picture Books" when accepted for fellowship program at "International Jugendbibliothek München" in 2000. Member of the International Jury of the H. C. Andersen Award, 2002 and 2004. Member of the International Jury of the CineKid film festival, Amsterdam, Holland, October 2005. Jury president of Hans Christian Andersen Awards 2008 and 2010. Member of the International Jury of the Nami Concours, South Korea, 2013, 2015 and 2017.

She has published several books and articles about Children's literature and reading promotion in deprived areas. Her academic book *The Children's Book Illustration* was published in 2012.

Currently she is the director of The Institute for the Research on the History of Children's Literature in Iran; recently she was the IBBY Executive committee member (2016 – 2020), heading the "historical childhood studies in Iran" research and leading the reading promotion project in deprived regions of Iran which is called: "Read with me". This project was awarded the IBBY-Asahi prize 2016 and nominated to Astrid Lindgren Memorial Award in 2017, 2018, 2019.





Nino Gogsadze

(Gruzínsko/Georgia)

Nino žije v Gruzínsku v Tbilisi. Je hudobníčkou a hudobnou pedagogičkou. Po absolvovaní hudobného konzervatória sa začala venovať koncertnej a dirigentskej činnosti. Viac ako 25 rokov sa venuje speváckym zborom a vedie hudobné telesá. Posledných 15 rokov pracuje aj ako hudobná producentka. Organizuje projekty a koncertné turné a workshopy pre hudobníkov v Gruzínsku a Rakúsku. Podobne v Arménsku a v tureckom Istanbule. Získali si obľubu aj ako medzigeneračné stretnutia. Osobitného ocenenia sa jej dostalo v Bielorusku, kam priniesla koncertnú a vzdelávaciu činnosť na zvláštne pozvanie ministra kultúry.

Nino je riaditeľkou umeleckej školy "The Art Station", kde pôsobí aj ako vokálna pedagogička. Je tiež riaditeľkou umeleckého festivalu "Art Cross".

Nino lives in Georgia, in Tbilisi. She is a full-time musician and a teacher. She graduated conservatory, and since she has been working over 25 years as a leader of bands and choirs. For about 15 years she has been organizing musical projects, concerts and workshops for musicians both in Georgia and Austria. They became very popular also as mixed-generation gatherings. She also organize concerts and seminars in Armenia and Istanbul, and in Belarus at the special invitation of the Ministry of Culture.

Nino is a director and vocal teacher of art school "The Art Station" and also director of art festival "Art Cross".



Ahmad Redza Ahmad Khairuddin

(Malajzia/Malaysia)

Je podnikateľom, vydavateľom a kníhkupcom. Začínal v účtovníckej firme, pracoval aj v banke. Študoval na Fakulte obchodu na Royal Melbourne Institute of Technology (1993) a na magisterskom štúdiu na Ohio University, USA (1996).

Je prezidentom IBBY Malajzia. Pôsobil ako prezident IBBY (2010 – 2014). Bol známy mierovými aktivitami, so snahou zabezpečiť práva detí podľa Dohovoru OSN. Navštevoval krajiny postihnuté vojnami a pohromami a podporoval aktivity súvisiace s biblioterapeutickou intervenciou medzi deťmi, ktoré sa stali obeťami týchto kataklyziem.

He started his career in a public accounting firm and subsequently in banking after completing his studies in 1986. While pursuing his career, he continued his studies and obtained his Bachelor of Business in Business Administration from Royal Melbourne Institute of Technology in 1993 and subsequently his Masters of Business Administration from Ohio University, USA in 1996.

Currently, he is the President of the Malaysian Board of Books for Young People (MBBY). He has been President of IBBY from the year 2010 until 2014 and has been active in all activities organized by IBBY after his tenure as President. MBBY and IBBY has been known to promote peace as they aim to protect and uphold the Rights of the Child according to the UN Convention on the Rights of the Child.

In his capacity as President and Executive Committee member, he has visited many countries to promote peace through children literature works and activities. He also visited countries and areas affected by natural disasters and civil unrest to assist in remedial and bibliotherapy for children affected.



Jozef Kurinec

(Slovenská republika/Slovak Republic)

Absolvoval Vysokú školu výtvarných umení v Prahe – oddelenie sochárstva (prof. Ján Hendrych) a v Bratislave (prof. Juraj Meliš, prof. Jozef Jankovič) a tiež oddelenie dizajnu.

Od roku 2000 pôsobí ako pedagóg na VŠMU, na Katedre bábkarskej tvorby v oddelení scénografie. Tiež na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity. Vystavoval na mnohých miestach doma i v zahraničí – napríklad na skupinových výstavách: Exhibition of the association Kuenstlerkreis Burg Strechau, Graz, Rakúsko; 2004, Parallele figurative V, Citta di Castello, Taliansko; 2004, Parallele figurative V, Gubio, Taliansko; 2005, L' Art Slovaque á la Cité Internationale des Arts, Paris, Francúzsko; 2012, Burbulas /Bublina/, Gallery Arka, Vilnius, Litovsko; 2012, Burbulis, LMS galerija, Riga, Lotyšsko; 2014, Bublina, Galerie Mánes S.V.U. Diamant, Praha, Česko; 2014, Focus Europa, Galéria Jána Koniarka v Trnave: Synagóga – Centrum súčasného umenia, Slovensko; 2018, Hommage à Jozef Jankovič, Oravská galéria v Dolnom Kubíne, Slovensko.

Samostatné výstavy mal v rokoch 2008, On the Way, Galéria Prokop, Pezinok, 2005, Blindheal, Považská galéria umenia v Žiline.

He graduated from the Academy of Fine Arts in Prague, Czechia – Department of Sculpture (prof. Jan Hendrych) and from the Academy of Fine Arts in Bratislava – Department of Sculpture (prof. Juraj Meliš, prof. Jozef Jankovič) and Department of Design, Slovakia.

From 2000 up to present he is a teacher at the Academy of Performing Arts in Bratislava, Theatre Faculty, The Department of Scenography and The Department of Puppetry and also in Trnava University, Department of School Education.

He has exhibited in various places in Slovakia and abroad in group exhibitions such as 2001, Exhibition of the association Kuenstlerkreis Burg Strechau, Graz, Austria; 2004, Parallele figurative V, Citta di Castello, Italy; 2004, Parallele figurative V, Gubio, Italy; 2005, L' Art Slovaque á la Cité Internationale des Arts, Paris, France; 2012, Burbulas /Bublina/, Gallery Arka, Vilnius, Lithuania; 2012, Burbulis, LMS galerija, Riga, Latvia; 2014, Bublina, Galerie Mánes S.V.U. Diamant, Praha, Czechia; 2014, Focus Europa, The Ján Koniarek Gallery in Trnava: Synagogue – Center of Contemporary Art, Slovakia, 2018, Hommage à Jozef Jankovič, The Orava Gallery in Dolný Kubín, Slovakia. His solo exhibitions: 2008, On the Way, Gallery Prokop, Pezinok, Slovakia; 2005, Blindheal, Považská Gallery of Arts in Žilina, Slovakia.



Zoltán Mátyus

(Slovenská republika/Slovak Republic)

Už ako dieťa rád skúmal dimenzie „nekonečného príbehu“, zaujímalo ho ako sa prelína sen a realita a ako možno v predstavách pretvárať udalosti. Tento princíp do istej miery predznačil aj jeho umeleckú cestu.

Výtvarne sa formoval na Strednej škole umeleckého priemyslu v Kremnici, kde študoval v rokoch 1983 – 1987 pod vedením vynikajúceho pedagóga, akademického maliara Cyrila Koreňa, žiaka akademických maliarov Jána Mudrocha a Ladislava Čemického. V tomto období sa Zoltán Mátyus posúva k hľadaniu vlastných vnútorných inšpirácií v skúmaní transcendentného rozmeru života. Jeho nové smerovanie ho viedlo aj k ďalšiemu štúdiu na Teologickej akadémii v Budapešti. Súčasne sa ako slobodný umelec venuje interiérovému dizajnu. Zaujíma ho nielen z úžitkového hľadiska, ale aj ako forma konceptuálneho umenia. Bytostný, kontemplatívny dialóg vonkajšieho a vnútorného priestoru človeka, ktorý sa ako lajtmotív tiahne Mátyusovým výtvarným i dizajnérskym dielom, vyústil aj do hlbokého záujmu o otázky hľadania iných svetov v človeku samotnom, o psychológiu. Po absolvovaní ďalšieho vysokoškolského štúdia a psychoterapeutického výcviku sa stáva profesionálnym psychoterapeutom. Má bohaté skúsenosti s prácou s dospelými a so závislými. Pôsobil v detskom domove, v resocializačnom stredisku pre závislých a na strednej škole ako školský psychológ. Súčasnej terapeutickú praxi sa venuje už vyše 10 rokov. Stretáva sa pritom so širokým spektrom problémov (vzťahové a výchovné problémy, depresie, panické stavy, psychosomatické ťažkosti a mnohé iné). Venuje sa aj osobnostnému rozvoju, párovej terapii. Podporuje svojich klientov, aby z miesta osobnej integrity robili efektívne rozhodnutia a dokázali prekonávať vnútorné aj vonkajšie bariéry, či už v osobnom alebo pracovnom živote.

— — —

Already as a child Zoltán liked to search in dimensions of „neverending story“. He was fascinated how a dream overlaps reality, how we can change and transform events in imaginations. This principle to a certain extend predestined his artistic career. He studied Arts at the Secondary School of Creative Industry in Kremnica (1983 – 1987). Here he became a student of well known and excellent pedagogue, an academic fine artist Cyril Koreň. He himself had been a student of two exquisite fine artists Ján Mudroch and Ladislav Čemický. In that period of time Zoltán Mátyus also began to seek his own inner inspirations searching transcendent level in life. His new direction was a motivation to further studies at the Theological Academy in Budapest. At the same time he became a free artist, mainly oriented on creating interior design. He was interested in a topic of „space“ not only from utilistic point but also from a conceptual one. Existential, contemplative dialogue between ex-

ternal and internal space of a person has been a leitmotive in Mátyus' works as a fine artist and designer, and led him to deep interest in issues concerning various spaces in a person and in psychology. After further university studies and trainings in the area of psychology and psychotherapy he became a professional psychotherapist. He got a lot of experiences working with teenagers and drug addicts. He also worked in a Children's home and in a resocialisation centre for addicts, and he was a school psychologist at a secondary school. He has been working as a psychotherapist on his own for more than 10 years; working with clients of wide range of problems (relational, edificatory problems, depressions, panic attacks, psychosomatic problems, and many others). He also works in the area of personal development, and pair therapy. He supports his clients to develop their own effective personal solutions based on their inner integrity, and that way to be able to overcome inner and outer barriers in their personal or working lives.





Akoss Ofori-Mensah
(Ghanská republika/Republic of Ghana)

V rokoch 2012 – 2016 zastávala funkciu viceprezidentky Výkonného výboru Medzinárodnej únie pre detskú knihu (IBBY). Je vydavateľkou, zakladateľkou Subsaharskej vydavateľskej siete zameranej na podporu knižnej produkcie pre deti a mládež. Študovala na univerzitách v Ghane, Nottinghamu a v Chicagu. Začínala ako učiteľka na dievčenskom gymnáziu, no po návrate z USA sa začala venovať vydavateľskej práci v Afram Publications (1976). Neskôr sa stala riaditeľkou vydavateľstva Halko Group Companies. Od roku 1993 vedie vlastné vydavateľstvo. Patrí k tým vydavateľom, ktorí sa snažia pozitívne ovplyvniť vzdelávací systém a vytvoriť kultúru čítania v subsaharskom regióne. Je prvou ženou, ktorá dosiahla pozíciu prezidentky Asociácie vydavateľov v Ghane. V roku 2005 sa stala členkou Akčného tímu, ktorý mal zachrániť vydavateľskú sieť v afrických krajinách (APNET) od ničivých dôsledkov vojny, ktorá v roku 2002 vypukla na Pobreží Slonoviny. Akoss je aj členkou Rady pre manažment afrických kníh so sídlom v Oxforde. V roku 2008 ju prizval minister pre rozvoj a spoluprácu Dánskeho kráľovstva za členku tímu na vytvorenie Millenium Development Goal 3 Network. Na medzinárodných fórach (napr. OSN) zvykne Akoss hovoriť o tom, ako knižná tvorba ovplyvňuje domácu komunitu. V roku 2008 predniesla v OSN reč na tému Posilnenie postavenia žien prostredníctvom kníh pre deti. A na to aj vydala obrázkovú knihu Mimi Mystery, ktorá má posilniť sebavedomie dievčat. Prvá obrázková kniha, ktorú Akoss vydala pod názvom Sosuho misia (Sosu's Call) Meshacka Asareho, získala 1. cenu v medzinárodnej súťaži kníh o tolerancii organizovanej UNESCO. Kniha získala aj 12. miesto medzi Sto najlepšimi knihami Afriky 20. storočia.

Akoss was educated at the University of Ghana where she got a B.A. Honours Degree in English. She taught English at Aburi Girls Secondary School for two years and proceeded to Nottingham University in the UK for a Post Graduate Diploma in English. In 1974, she got an internship at the United Nations Fund For Population Activities in New York for six months and thence to the University of Chicago for Master's Degree in Population Education. She returned to Ghana in 1976 and worked with Afram Publication as a Managing Editor. She left Afram in 1978 and joined Halko Group of Companies where she rose to become the Managing Director of the Group. Akoss started her own publishing house with children's books in 1993. Her company is known as Sub-Saharan Publishers, based in Accra, Ghana. Her first picture book, Sosu's Call by Meshack Asare, won the 1999 UNESCO 1st Prize for Children's Literature in the Service of Tolerance. It was listed a 2001 IBBY Outstanding Book for Young People with Disabilities. It was listed among the Top

Twelve of Africa's 100 Best Books of the 20th Century in 2002 by the Zimbabwe International Book Fair. Akoss has served the Ghana Book Publishers Association, she was elected the President of the Association from 2003 – 2005 and is the first and only woman to hold that position to date. She was a member of the Task Team set up in 2005 to rescue APNET (African Publishers Network) from La Cote D'Ivoire to Ghana when civil war broke out in La Cote D'Ivoire in 2002. She is also a member of the Council of Management of African Books Collective (ABC) which is based in Oxford. In 2008, Akoss was invited by the Danish Minister for Development Cooperation to be a member of the Millenium Development Goal 3 Network. In March 2008 she presented a paper at the Danish Side Event on MDG3 Call to Action and Empowerment of Women at the United Nations. Her presentation was on Promoting the Empowerment of Women through Children's Books. In support of the MDG3, she has published a children's picture book, Mimi Mystery which is in support of the empowerment of the girl child. The book is written by an Ethiopian and illustrated by a Ghanaian. Apart from children's books, she also publishes history books, African literature, research works, as well as school textbooks. In 2010 she was elected the African Regional representative for IBBY for a 2-year term and in Mexico last year she was re-elected to the IBBY Executive Committee.





Jana Mikulčíková
(Slovenská republika/Slovak Republic)

Flautistka Jana Mikulčíková študovala odbor Hra na flaute na Konzervatóriu v Bratislave (2002 – 2009) v triede MgA. Viktora Vavra. Počas štúdia sa pravidelne zúčastňovala na Medzinárodných majstrovských kurzoch Musica Arvensis v Dolnom Kubíne a na Medzinárodných interpretačných kurzoch komornej hudby v Komárne pod vedením prof. Vladislava Brunnera. Svoje hudobné vzdelanie si obohatila štúdiom v Kalifornii, v USA, kde bola členkou mládežníckeho orchestra Sacramento Youth Symphony (2004 – 2005) a na University of the Pacific Conservatory of Music (2006 – 2007). Pôsobila tu v symfonickom orchestri, dychovom súbore a v rôznych komorných zoskupeniach, ktorých repertoár zahŕňal orchestrálnu, filmovú a big bandovú hudbu. Ďalej pokračovala v štúdiu na Akadémii Umení v Banskej Bystrici a Vysokej škole múzických umení v Bratislave v triede prof. Dagmar Zsapkovej. Počas štúdia (2011 – 2012) bola členkou gospelového orchestra na medzinárodnej konferencii Feast of Tabernacles v Jeruzaleme, organizovanej Medzinárodným kresťanským veľvyslanectvom Jeruzalem. V rokoch 2015 – 2016 absolvovala letný hudobný inštitút Crescendo Summer Institute v Maďarskom Tokaji pod vedením flautistu Christiana Studlera. Počas letnej worship školy (2015, 2017) v Anglickom Cambridgi a v Českej republike svoje interpretačné schopnosti obohatila o spontánnu hudobnú improvizáciu a experimentovanie so zvukmi. Od návratu z USA (2015) pôsobí ako hudobný pedagóg a koncertný hráč na Slovensku i zahraničí. Hudobne spolupracuje s IBBY INŠTITÚTOM BRATISLAVA pri Medzinárodnom dome umenia pre deti BIBIANA a s OZ Fanfáry na projektoch Palácová herňa čítania, Knižné hody. V spolupráci s OZ Umenie pre všetkých sa podieľa na organizovaní hudobných dielní pre deti v Bratislave.

Flutist Jana Mikulčíková studied music, the flute at the Conservatory in Bratislava (2002 – 2009), in the class of MgA. Viktor Vavro. During her studies she regularly attended International master courses Musica Arvensis in Dolný Kubín and International master classes for the chamber music in Komárno with Prof. Vladislav Brunner. She extended her studies in California, (US). There she played in Sacramento Youth Symphony (2004 – 2005) and studied at the University of the Pacific Conservatory of Music (2006 – 2007). She also became a flutist in a symphonic orchestra, wind ensemble and various bands with classical, film music or big band repertoire. Then she continued in studies at the Academy of Performing Arts in Banská Bystrica and at the Academy of Performing Arts in Bratislava in the class of prof. Dagmar Zsapkova. During her studies she became a member of a gospel music orchestra at the international conference Feast of Tabernacles (2011 – 2012) in Jerusalem organized by

International Christian Embassy in Jerusalem. In 2015 – 2016 she attended Crescendo Summer Institute in Hungarian Tokaj with the flutist Christian Studler. During summer worship school (2015, 2017) in Cambridge (UK) and in the Czech Republic she studied spontaneous music improvisation.

Since 2015 she has been both a teacher and a concert player in Slovakia and abroad. As a musician she co-operated with the IBBY Institute Bratislava in BIBIANA, The International House of Arts for Children. She also co-operated in the projects of non-governmental organisation Fanfare: The Palace Playroom for Reading, Book Feast festival.

She co-operates with NGO Arts for all people teaching at the workshops of music for kids in Bratislava.





Beata Panáková

(Slovenská republika/Slovak Republic)

Beata Panáková je zberateľkou a šíriteľkou príbehov. A vie ich vyberať. Ako prekladateľka má možnosť vybrať si z iných kultúr tie, ktoré by nášho detského čitateľa mohli zaujať a kultivovať. Rovnako ako dramaturgička v Rozhlase a televízii Slovenska (organizačná zložka Slovenský rozhlas). Hovorí, že „kultivovanie schopnosti počúvať a čítať je spôsobom zušľachtovania ľudskej duše“. Verí, „že z malých poslucháčov a čitateľov vyrastú veľkí milovníci literatúry, múdri a dobrí ľudia“. Povolanie rozhlasového dramaturga predpokladá erudíciu a schopnosť vnímať, čo sa v kultúre pre deti deje, rozmýšľať o tom, ktoré smery a vplyvy v nej posilniť a ktoré naopak vyvažovať. Jej postrehy a skúsenosti sú preto neoceniteľné pre všetkých, ktorí rozmýšľajú o tom, ako viesť dieťa ku kultivovanému čítaniu. Úspešne sa o ne delí doma aj v zahraničí. Prednášala na workshopoch Európskej vysielacej únie EBU. Jej štúdiá o slovenských rozhlasových hrách vyšla v britskom zborníku Globalizácia a médiá, Cambridge Press, 2006. V roku 1993 obhájila v Ústave slovenskej a svetovej literatúry SAV dizertačnú prácu na tému Podoby rozprávky v rozhlase. V rámci Slovenskej sekcie Medzinárodnej únie pre detskú knihu (IBBY) pracuje v porotách pre udeľovanie cien za knižnú tvorbu pre deti a mládež. Je spoluzakladateľkou významného medzinárodného festivalu PRÍX EX AEQUO a festivalu ZÁZRAČNÝ ORIEŠOK zameraného na propagáciu knižnej a mediálnej kultúry. Je autorkou rozhlasových hier a adaptácií, literárnych a dokumentárnych pásiem, fičero a rozprávok. Jej rozhlasové hry sa dostali do užšieho výberu na medzinárodných festivaloch PRÍX EUROPA (2003), PRÍX EX AEQUO (2006) a PRÍX ITALIA (2007). Je tiež autorkou kníh pre deti Dafnis a Chloé, Orfeus a Euridyka, Perzeus a Andromeda, ktoré pútavým spôsobom približujú deťom antické príbehy. Jej preklad Mikulášových šibalstiev od francúzskeho autora René Goscinného bol zapísaný na Čestnú listinu Medzinárodnej únie pre detskú knihu (IBBY). Pracuje vo Výbore Slovenskej sekcie IBBY.

— — —

She works as a dramaturge for Radio and Television Slovakia, organizational unit Slovak Radio. In 1993 she wrote her dissertation on the topic of Different Forms of Fairy Tales in Radio Broadcast at the Institute of Slovak and World Literature of the Slovak Academy of Sciences. In the 90-ies she participated in several internships in France and Belgium. She is an author of radio plays and adaptations, literary and documentary programmes, features and fairy tales. She translates from French. Her radio plays were shortlisted at international festivals PRÍX EUROPA (2003), PRÍX EX AEQUO (2006) and PRÍX ITALIA (2007). The feature A Touch of Genius won the main prize at the Slovak Festival of Radio Production in 2011. She has contributed with her presentation at the EBU workshops in Helsinki (on experimental drama genres)

and in Bratislava (about children's dramaturgy in radio). Her study about Slovak Radio plays was published in the British review *Globalization and Media*, Cambridge Press, 2006. She is co-founder of the International children's and youth radio drama festival PRÍX EX AEQUO and a festival MAGIC NUT focused on promoting the culture of books and media. She is an author of radio plays and adaptations, literary and documentary series, features and fairy-tales. Her radio plays were on the shortlists of international festival PRÍX EUROPA (2003), PRÍX EX AEQUO (2006) a PRÍX ITALIA (2007). She is also an author of books for children *Daphnis and Chloe*, *Orpheus and Eurydice*, *Perseus and Andromeda*, all published by Perfekt. They bring children close to the ancient stories. Her translation of *Le Petit Nicolas* by René Goscinny received a recognition on the IBBY HONOUR LIST. She is a member of the Committee of SK IBBY.





Dominika Petáková
(Slovenská republika/Slovak Republic)

Dominika Petáková pracuje v Knižnici pre mládež mesta Košice, kde sa okrem iného venuje práci s detským a mládežníckym čitateľom. Vyštudovala učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry a získala titul PhD. v odbore literárna veda. Zameriava sa na detskú literatúru, špeciálne na obrazové knihy.

— — —

Dominika Petáková works as a librarian in the Library for Youth in Košice. Among other things she works with children and young readers. She graduated in Teaching Slovak Language and Literature and earned PhD degree in the field of Literary Science. She has been focusing on children's literature, especially picturebooks and other visual narratives.





Willi Platzer

(Rakúsko/Austria)

Žijem vo Viedni. Som muzikant a psychoterapeut. Dlhé roky som trpel tým, že si vlastne nemám ako napísať muzikantský životopis. Neštudoval som totiž akademickým štýlom. Bol som skôr zberač skúseností. No na začiatku cesty som dostal dar od Stvoriteľa: lásku k hudbe. Bubnoval som na všetko, čo mi prišlo pod prsty. Počúval som rôzne žánre, dokonca operetné árie, klasickú hudbu. To všetko boli moje dary na ceste. Neskôr k nim pribudli džezové platne a kongá, trúbka a E-gitara od mamy. Súpravu vínových pohárov mojej starej mamy som si mohol vždy len požičať; na každej návšteve som ich používal ako sadu perkusií. Vďaka nej som objavil svoju lásku k tichým tónom. Neskôr mi pomohli aj súkromní učitelia: Gerhard Reiter, Brazílčan Louis Ribeiro, vynikajúci švédsky perkusionista Petter Berndalen a ďalší. Vyskúšal som si rôzne hudobné zoskupenia, zúčastnil som sa rôznych hudobných aj hudobno-scénických projektov. Vytvoril som inštruktážne DVD Cajon – A Tutorial for Beginners and Advanced Players a v júni 2021 som nahral sólové CD The Colours of Mercy. Viac o mne www.williplatzer.com.

I live in Vienna. I am a musician and a social worker. For years I have been struggling what to write into my bio as a musician. I did not study music in so called academic way. I was more like a gatherer of skills and experiences. In the beginning I got a gift from the Creator: love to music. I drummed on everything I could touch with my fingers. And on everybody. I also listened to music of various genres. From classical music, later jazz, I got my first congos, trumpet and E-guitar from my mum. I also used a set of wine glasses of my granny. I only could borrow it when I visit her; so any time I came to see her I used them as my set of percussions. Due to it I found my love to silent tones. Later I got instructed and inspired by great private teachers: Gerhard Reiter from Austria, Louis Ribeiro from Brazil, Petter Berndalen from Sweden and others. I have played in different band settings and projects. I created DVD Cajon – A Tutorial for Beginners and Advanced Players and in June 2021 I released my first Solo CD The Colours of Mercy. More info: www.williplatzer.com.



Swati J Raje

(Indická republika/Republic of India)

V jej živote sa spája rola akademičky a aktivistky. Študovala na univerzite komunikáciu a žurnalistiku a detskú literatúru. Ako žurnalistka pôsobila v prestížnych novinách Marathi ako šéfredaktorka nedeľnej prílohy. Niekoľko desaťročí sa venuje experimentálnemu divadlu. Píše poviedky a je autorkou detských kníh. Viaceré z jej detských diel boli adaptované pre divadlá, alebo spracované do muzikálovej podoby. V roku 2019 získala štátnu cenu za Najlepšiu knihu roka.

Pre televíziu vytvorila celý rad televíznych seriálov a dokumentárnych filmov a celovečerných filmov. Pracuje v IBBY India. Cestuje po svete, prednáša na odborných seminároch a konferenciách.

Je zakladateľkou a prezidentkou Nadácie Bhaashaa. Táto organizácia je jednou z prvých, ktoré sa v Indii pokúšajú uchovávať pôvodné jazyky. Swati preto veľa cestuje po krajine a rozvíja projekty, ktoré podporujú domáce jazyky a literatúru.

Pracuje ako poradkyňa vlády v oblasti Maharashtra; jej úlohou bolo vytvoriť koncepciu pre jazykovú politiku v tejto oblasti. Za svoju činnosť v tejto oblasti získala veľa domácich i zahraničných ocenení.

Je doživotnou členkou výboru medzinárodného think tanku – Pune International centra, v Pune v Maharashtra.

A Bachelor of Communication and Journalism, M.A. in Literature and M. Phil. in Children's Literature, Swati Raje is a unique blend of academia and activism. The first full time woman reporter in Marathi print media, she was the Chief Editor of the Sunday Edition and feature desk of a prominent Marathi newspaper for 13 years. She also has a strong background of experimental theatre for more than a decade with many state-level awards for acting. A creative writer, Swati Raje has won accolades for her short stories. She has published 8 critically acclaimed and award winning children's books. These stories have been presented by theatre groups, made into musicals at annual social gatherings of schools and have been made into a short film too. Her recent book; "Shodh" has been given the State's Literature Award as The Best Children's Literature for the year 2019. She has written television series, documentaries, telefilms along with research based articles, interviews and newspaper columns. She is a part of an international organization, the International Board on Books for Young People (IBBY), Switzerland, that works for bringing children and books together. She has travelled extensively all over the world, presenting her research papers in conferences, seminars and participating as a round table panelist and scholar on children's literature.

She is the Founder President of Bhaashaa Foundation, a pioneering, constructive effort for language preservation in the country, which is a voluntary organisation undertaking various innovative, structured projects all over Maharashtra for creating reading awareness and love for language among adults and children.

She is a nominated member of Bhaashaa Sallagar Samiti – the Language Advisory Committee of the State Government of Maharashtra appointed to formulate the language policy for the state.

She is a life member and an active programme committee member of an international think tank – Pune International Centre, based in Pune, Maharashtra. She has been given many awards for her service in the field of literature and work for language preservation nationally and internationally.





Shari Ravenscroft

(Spojené štáty americké/United States of America)

Moja vlastná predstavivosť, rozprávania mojich predkov a príbehy misionárov, ktorí pôsobili medzi nami, sa mi v detstve stali vernými spoločníkmi a sprevádzali ma aj potom, keď som vychovávala moje deti.

Môj životný príbeh je pretkávaný umením. Po boku manžela Rona Ravenscrofta, vynikajúceho dirigenta, hudobníka a skladateľa, som vstúpila do sveta hudby. Tu moje životopisné údaje nahradím tým, čo vo mne utkalo osnovu pre príbehy. Rozprávať a písať je pre mňa ako vznášať sa na krídlach orla.

Cítim sa poctená, že pochádzam z národa Čerokijov a Osagov. Patrím k Tzi-Zho (k ľudu Neba). A pochádzam z rodu Wah-Shtah-Keh (z rodu Orlov). Podľa Osagov sa volám Xhu-Eh-Doin (Vzhliadaj k orlom. Tá, ktorá prináša posolstvo pre nás). Mojm priamym predkom bol náčelník Claremore. A tiež Amatoya Moytoy, čerokejský náčelník Tellica (najobľúbenejší z Čerokejov) a Quatsy, ženy z rodu Vlkov. Mojm prapradedom bol Robert Lombard, z národu Osagov, ktorý sa zaľúbil do Akiry, čerokejskej dievčiny z rodu Vlkov. Ich kmene žili pôvodne v nepriateľstve, ale láska týchto dvoch ľudí otvorila cestu pre zmier.

Moji rodičia nás naučili milovať príbehy. Už ako malé deti sme sa vyštverali na pohovku, v krbe horel oheň a my sme počúvali. Príbehy o našich predkoch a tiež o odvážnych misionároch nás úplne uchvátili. Súznili s našou túžbou po dobrodružstve. Tá je súčasťou našej mentality. Vždy som milovala kone. Mala som jedenásť, keď som sa rozhodla, že chcem mať vlastného. Musela som si naň zarobiť. Po troch rokoch som kúpila kobyľku mustanga z prírodnej rezervácie pár hodín cesty od nás. Volala sa Wataši. Môj prvý kôň. Jazdila som celé hodiny po piesčitom pobreží oceánu, cválala cez špliechajúce vlny. Inokedy sme zase pomalým krokom skúmali krajinu chodníčkami v kaňone, ktoré sa kľukatili do žiarivo modrého Tichého oceánu.

The treasured stories of my ancestors and also missionaries in our area, and my own imagination became companions in my early life, and then later when I raised up my own children.

My own life story became interwoven with arts and music. Alongside with my husband Ron Ravenscroft, an excellent conductor, musician and composer, I entered the artistic world. Instead of providing you with all the long biographical details I want to mention what became a foundation of my storytelling. Whenever I talk a story it is like a soaring with an eagle.

I feel blessed to be a descendant of both the Cherokee and the Osage Nation. I am of the Tzi-Zho (Sky People). I am Wah-Shtah-Keh (Eagle Clan) and my Osage name is Xhu-Eh-Doin (Looks to the Eagle. One who carries the true meaning for us). I am a descendant of Chief Claremore. I am also a descendant of Amatoya

Moytoy, Cherokee Chief of Tellico, (the first Beloved Man of the Cherokee) and Quatsy, woman of the Wolf Clan. My great great grandfather Robert Lombard, an Osage Indian of the Claremore people, met and fell in love with Akir, Cherokee woman of the Wolf Clan. Their tribes were enemies, but love found a way.

My parents were both lovers of truth and raised me in an environment where discussion, creativity and books were cherished. Stories were told to me and my two wonderful brothers about our ancestors. We were taught of great men and women who had gone before us and made a way for the people. We loved the stories. The three of us would enthusiastically climb up on the couch by the fireplace each night to listen to an intriguing story of brave missionaries, courageous ancestors, or the next chapter in some exciting adventure novel carefully selected by my mom to engage our adventurous hearts. We were born for adventure; it's in our nature. I loved horses ever since I can remember. I was eleven when I decided I wanted a horse of my own and I had to make and save up some money so I could buy one. All in all it took me three years to earn the money to purchase my first horse; a feisty Mustang Watashi from a native reservation a few hours away. I rode my little Mustang, Watashi, for hours when I wasn't in school, riding bareback along the ocean's shore, galloping along the sandy beach with the waves splashing up under her galloping hoofs. At times we would take our time and slowly explore the landscape through the canyon trails that meandered down to the sparkling blue Pacific Ocean.





Timotea Vráblová

(Slovenská republika/Slovak Republic)

Je zakladateľkou IBBY INŠTITÚTU BRATISLAVA. Problematike čítania sa venuje vo svojej práci i vo voľnom čase.

Občas sa venuje autorskej tvorbe a prekladá. Ako scenáristka pracovala s niektorými divadelnými skupinami: so skupinou Tangere realizovala predstavenia Triptych (2007) a Uholný kameň (2007), s medzinárodným súborom baletu a súčasného tanca Xaris na predstavení Glória, s maliarkou Eva Flatscherovou, skladateľom a gitaristom Davidom M. Boydom, na autorskom hudobno – poeticko – tanečnom predstavení Signál (2009); spolu s maliarkou Molly Walker Freeman a Davidom M. Boydom vytvorili autorské projektov vytvorili tiež autorské inscenované poeticko-hudobné predstavenia v Texase a Colorade (2006). Pre Slovenský rozhlas vytvorila adaptáciu románu Selmy Lagerlöfovej Gösta Berling (2016) a dvojdielnu hru Tajomstvo príborníka a Noční špióni podľa románu Kathy Kacerovej (2018).

Pracuje v Ústave slovenskej literatúry SAV. Ako literárna historička skúma staršie obdobia slovenskej literatúry (16. – 18. storočie). Veľký priestor venuje aj výskumu literatúry pre deti a mládež. Recenzuje knižnú tvorbu pre deti, každoročne hodnotí celoročnú produkciu pôvodnej tvorby pre Knižnú revue. Na VŠMU na Katedre bábkarskej tvorby prednáša Detskú literatúru a Psychológiu detského diváka. Spolu pracuje s vydavateľstvom Trio Publishing na edícii Čítame s porozumením – Anal-fabeta Negramotná. Iniciovala a rozvíjala projekty zamerané na čítanie detí: Cesta ku knihe, ktorý sa v spolupráci so spisovateľom Danielom Hevierom realizoval v rokoch 1999 – 2009 v rámci OZ Fanfáry v detských čitateľských HEVI kluboch, Malý školský rok 2009 – 2010, ktorý vytvorila pre Slovenský rozhlas, založila a viedla čitateľskú družinu detí a pripravovala ich na to, aby mohli aktívne participovať na vysielaní o knihách, Centrum pre rozvoj čítania s porozumením: Ihrisko čítania Timotey Vráblovej, spolu s tanečnou pedagogičkou Vierou Sádovskou rozvíjali projekt Palácová herňa čítania. Vedie semináre a workshopy pre deti a dospelých a individuálnu poradenskú činnosť pre rodiny a učiteľov. V rokoch 2014 – 2017 pracovala ako spoluautorka na Konceptii rozvoja kultúrnych a čitateľských kompetencií detí prostredníctvom kultúrnej výchovy s cieľom zriadenia Centra literatúry pre deti a mládež a podpory čítania, ktorá viedla k vzniku Centra literatúry, čítania a SK IBBY. V roku 2016 – 2017 bola spolupredsedičkou OMC podskupiny zameranej na propagáciu čítania, ktorá pracuje v Bruseli pod EU komisiou kultúry a vzdelávania. V rokoch 2018 – 2020 bola koordinátorkou Centra detskej literatúry, čítania a SK IBBY. Je lektorka seminárov, autorka a lektorka Izby čítania (laboratória čítania). Vlastné tvorivé projekty rozvíja v rámci IHRISKA ČÍTANIA, ktoré založila v roku 2010.

Prednáša aj v zahraničí (Česko, Poľsko, Veľká Británia, USA, Rakúsko, Francúzsko, Taliansko, Nemecko, Belgicko, Mexiko). Od roku 2010 je prezidentkou Slovenskej sekcie Medzinárodnej únie pre detskú knihu (IBBY) a v rokoch 2012 – 2016 pracovala vo Výkonnom výbore IBBY.

Timotea is a founder of IBBY INSTITUTE BRATISLAVA. Sometimes she has a time for her own auctorial work. As a scriptwriter she co-operated with some drama and dance companies: with Tangere she created *Triptych* (2007) and *Uholný kameň* (Corner Stone, 2007), with XARIS, international ballet and contemporary dance company, performance *Glória*, her and a painter Eva Flatscher, a composer and guitarist David M. Boyd and Fire House Dance Company created auctorial music – poetic – dance – visual performance *Signal* (2009); and with painter Molly Walker Freeman and David M. Boyd they created stage visual-poetic-musical compositions in Texas and Colorado (2006). She made a free radio adaptation on a novel *Gösta Berling* by Selma Lagerlöf (2016) for the Slovak Radio.

She is an author of research books and papers both on the history of literature (16th – 18th centuries) and children's literature. She also works at the Academy of Performing Arts in Bratislava. She teaches lectures and seminars on Children's literature, Psychology of Children's Observation, Creative Writing. Since 2007 she has been working for the *Knižná revue* (Book Revue) magazine and *BIBIANA*, the professional journal of arts for children and young adults of the Slovak Section of IBBY. She is regularly an author of an annual article assessing the Slovak children's book production of the previous year. Since 2008 she has been working for the Slovak Radio. Recently records a programme aimed at "creative reading" for children called "Little School Year". She has been several times a jury member or a chairwoman for the national competition *Miraculous Nuts* and international competition *Prix Ex Aequo* in radio plays for children and young adults organized by the Slovak Radio and TV in co-operation with EBU. In 2011 she started as an author of reader's guides of Trio Publishing in a new series of books for children and young adults *Analfabeta Negramotná*. So far 18 books have been published. She is devoted to train teachers, librarians, parents and also children. She has initiated and developed a project focused on reading of children *Cesta ku knihe* (A Way towards Book with a writer Daniel Hevier realised in children reading HEVI clubs, 1999 – 2009). She is a founder of the Centre for deep reading development: Timotea's Vráblová Reading Playground – she organizes workshops for both children and adults, provides individual consultancy and conselling for families and teachers. Together with a dance pedagogist Viera Sádovská she created a project *Palácová herňa čítania* (Palace Reading Playroom) and *Gunill Theatre of Reading*. In 2014 – 2017 as a co-author she worked on the Concept of Development of Children's Reading Competences through Cultural Education aimed at establishing The Centre of Children's Literature and Reading which led towards establishing the Centre of Children's Literature and Reading and SK IBBY. In 2016 – 2017 she became the Co-chair of OMC subgroup aimed at reading promotion in digital environment, working in Brussels under EU Commission on Culture and Education. Since 2018 – 2020 she has been working also as the Coordinator of the Centre of Children's Literature and Reading and SK IBBY. She is lector of seminars on reflective reading, author and a lector of the artistic concept *The Room of Reading* (laboratory of reading). Timotea has given lectures in Czech Republic, Poland, Great Britain, US, Austria, France, Italy, Germany, Belgium and Mexico, Ghana. Since May 2010 she has been working as the President of the Slovak Section of IBBY. Her own creative projects she has been developing in the *PLAYGROUND OF READING* since 2010. From 2012 to 2016 she has been a member of IBBY Executive Committee.



Príbeh vzkriesenia III. Autor: Mgr. art. Jozef Kurinec